

Hind 10 snt.

Raadio

Täielik Euroopa ringhäälingute saatekava 4.—10. novembrini 1934. a.

Nr. 187 (38)

2. novembril 1934

IV aastakäik

Tarvitage ainult
MARCONI
raadiolampe

Raadio-Kooperatiivi osakonnad:
Tartu, Aleksandri 3
Pärnu, Rüütli 40

INGLISE TÖÖSTUSE
Marconi raadiolambid

on kuulsamad ja parimad
kogu Euroopa raadioturul

Nõudke hinnakirju!

ESINDAJA EESTIS:

Raadio-Kooperatiiv
Tallinn, Lai tänav 7

Raadio „Kolmteist“
Raekoja plats **13**

TÄHELEPANU!

Veel kõik ei tea, et kõige kallimalt
saab müüa, odavamalt osta ja soodsamini
vahetada oma raadiovastuvõtjaid
ainult meil.

Ehitame uusi, parandame vanu aparate
ning anname asjalikku nõuannet.
Grammofonide, plaatide ja üksikosade
ost, müük ja vahetus.

Raadio „Kolmteist“
Raekoja plats 13

RAADIO VASTUVÕTJATE
EHITUS JA PARANDUS

iseehitajate abistamine ja igasugused raadio-
tehnilised tööd tehakse asjatundlikult ja
mõõduka hindadega. Nõuanne tasuta.

RAADIO TÖÖTUBA
RATASKAEVU **14**

Seletusi nädala ülekannetele

EKSOOTILINE MUUSIKA

7. Pärsia muusika. 5. XI 1934. a. kell 19.15

a) Rahvapärane laul.

Ees-oriendis esineb beduiivne rahva-muusika terava vastandina raffineeritud linna kunstmuusikale. Nende kahe vahel asetsevast rahvapärast muusikat annab ülevaatliku kujutluse väga lihtne laul, mida laulja viiuli ja kandli saatel deklameerides ette kannab.

Igat salmi saadab viiul alul unisoonis ja siis kor-dab teda järelmänguna. Oma lihtsa seade tõttu see helind kuulub väljaspoole kunstimöödulist Maqam süs-teemi.

b) Pastorale Chobani.

Laulu „Pastorale Chobani“ ettekandel esitab pärsia rahvuslik instrument „Tar“ oma muusikaliste väljen-duste mitmekesisust ja ilmutab kõigiti sobivaid soolo-instrumenti tunnuseid. See instrument kujutab endast kitarritaolist keelpilli ning on oma omaduste poolest kitarri lähedalt sugulane. Pärsia rahvusliku instrumen-diga avaneb võimalus kuuldavale tuua akkorde, mis on haruldaseks nähteks oriendi rahvaste instrumentide juures.

c) Kodumaa igatsuslaul.

Linna kunstmuusikast annab ettekujutuse „kodu-maa igatsuslaul“, mis kuulub 20. sajandi kunstlaulude liigi „Tasniffi“ juurde. Kuigi selles laulus on alal hoidu-nud pärsia muusika iseloomustavaid omapärasusi, on temas siiski märgata tunduvat euroopa mõju, mille tõttu ka laul kõlab eurooplase kõrvale vastuvõetavalt.

Saateinstrumendiks naislauljale, kes selle laulu suu-rima lihtsusega ette kannab, on pärsia rahvuslik instru-ment (tar).

Kõrvutades kunstlaulu rahvapärase lauluga ilmneb igähele suur ja selge vahe primitiivse ja raffineeritud muusika vahel.

F. H.

VALSI UNISTUS

Operett 3. vaatuses — 8. XI 1934. a. kell 20.05

Lühike sisukokkuvõte

Opereti tegevus sünnib Joachim XIII vürstiriigis. Vürstlilosis peetakse printsess Helene ja leitnant Niki pulmi. Pärast tseremoonia lõppemist Niki saab mahti et vestelda oma ohvitserist sõbra Montschiga ja jutustab sellele ka oma kihlusloo.

Kui vürst Joachim ja tema tütar — printsess He-lene pealinnas kuninga poolt vastu võeti, oli kõrguse juurde auvahiks määratud teiste hulgas ka leitnant Niki, kes printsessile väga meeldis. Vürst kutsus leitnant Niki oma juurde ja küsis temalt, mis ta arvab printsessist. Niki vastuse peale, et printsess on vaimustav, ütles vürst, et Niki meeldib printsessile ja soovis Nikile kui oma väimehele õnne, sest printsess tahtvat abielluda Nikiga.

Paari tunni pärast kutsus rügemendi ülem leitnant Niki oma juurde ja teatas, et ta kõrgemal käsul on vabastatud väeteenistusest ja soovis talle õnne kui tule-vasele printsessi abikaasale. — Nii oligi leitnant Niki kõrgemal käsul, vastu oma tahtmist, kihlatud. Ja nüüd, pärast pulmi, on kõigi riigialamate lootus pööratud ainult tema, Niki, peale. Printsessi abikaasana on tema kohustatud hoolt kanda vürstisuguvõsa alalhoidmise eest, sest vürstil ei ole poega ja troon on ilma trooni-pärijata. Juhul, kui printsess poega ei saa — päriks krooni vürsti kõige lähem sugulane: vürsti vennapoeg Lothar ja see asjaolu ei meeldi vürstile.

Kirjeldades nii viisi Montschile oma kohustusi lisab Niki, et ta ei kavatsegi neid täitma hakata, vaid tahab „streikimisega“ kätte maksta oma sunniviisilise abi-ellumise eest.

Niki teatab vürst Joachimile, et ta tunneb end veel

liiga noore olevat ja kardab, et ta ei tule toime temale määratud ülesandega. Vürst on väga õnnetu selle teate üle — peavad ju nüüd tema lootused troonipärija suhtes jälle luhtuma. Ja peale selle on tema lauluõppimine, selleks et osata ilusamini laulda hällilaulu oma lapse-lapsele, ka olnud asjata.

Leitnant Niki täidab oma streikimise lubaduse. Selle asemel, et veeta pulmaöö koos abikaasaga, läheb Niki salaja Montschiga lossiaia läheduses asuvasse res-toraniaeda ja lõbutseb seal temperamentse naisorkest-rijuhi Franziga.

Lothar, kes on salaja kuulunud pealt Niki ja Mont-schi arutlust, kuhu minna lõbutsema, läheb koos Joa-chimiga järele, et tuua tagasi koju truuduseta abielu-mees. Jõunud restoraniaeda, unustavad mõlemad (Lo-thar ja Joachim) oma otsese ülesande ja kurameerivad tragilt naisorkestriliikmetega. Alles siis kui tuleb sinna ka printsess Helene õuedaami Friederikega, lahkuvad kõik, s. t. printsess Nikiga ja Friederike, Joachim ja Lothar.

Printsess Helene märkas restoranis viibimisel, et naisorkestrijuhut Franzil oskab meeldida meeste-le. Seda tahab õppida ka tema, Helene. Õuedaami Friederike so-bitusel käib Franzil igapäev lossis ja õpetab Helenet, kuidas peab toimima ja olema, et meeldida mehele ja leida teed mehe südame juurde.

Mõne aja pärast ongi Franzil õpetus andnud taga-järgi: printsess Helene on Nikile nüüd tõeliselt haka-nud meeldima ja vürst Joachim XIII võib jätkata uute lootustega oma lauluõpingut.

HUVIMATK SÜMFOONILISSE MUUSIKASSE

9. XI 1934. a. kell 20.35

L. v. Beethoveni IX sümfoonia (d-moll op. 125)

Selle sümfoonia tekkimine on omaette ajalugu. Juba 1793. a., s. o. kolmkümmend aastat enne teose lõpetamist, oli Beethovenil mõte kirjutada muusikat igale värsile Schilleri oodist „An die Freude“ („Rõõ-mule“). Hiljem oli tal selleks välja töötatud mitu kava. Sümfoonia valmis peasjalikult 1823. a. ja on lõpetatud 1824. a. Vormilisest küljest on üheksanda sümfoonia iseloomuliseks jooneks vokaalne finaali (kvartett, solistid ja koor), mis lisandub kolmele instrumentaalsele osale. Oma ideelt on IX sümf. seotud V sümf.-ga — mõlemis kujutatakse inimkonna võitlust saatusega. V süm-foonia kujutab seda väljudes isiklikest elamusist, kuna IX sümfoonia jäädv Beethoveni isiklikud elamused kõrvale ja teos on läbi imbunud usulisest meeoleolust.

Inimkonna hüve nimel läheb Beethoven siin täielise enesalgamiseni ja ohverdab end, et jumala abiga tõsta inimkonda kannatustest kõrgema rõõmuni, mis avaldub kõlblikus täiuslikkuses. See on hümn altruis-mile. See on jutlus helides „maailma rahust“ ühes tänu-hümniga võidutsevale vabadusele ja kutsega miljonitele inimestele liituda ühises vennalikus suudluses.

Üldnimiliku hünni on Beethoven kirjutanud Schil-leri oodi „An die Freude“ sõnadele (nimetatud oodi 8 värsist Beethoven kasutas ainult kolme värsi). Süm-foonia lõpposa — finaali kandis alul pealkirja „An die Freiheit“ („Vabadusele“), mis aga tollaegsete tsen-suriolude tõttu tuli nimetada ümber „An die Freude“.

Selle suurima sümfooniate sümfoonia käsikiri hoitakse alal Berliini riiklikus raamatukogus koos mitme teise Beethoveni sümf. käsikirjaga.

Saatjad lõunanaba piirkonnas. Tuntud polaaruuri ja Sir Hubert Wilkins otsib praegu mitmelt riigilt toetust seitsme saatja ehitamiseks polaarpiirkonda. Saatjaid kasutatakse meteoroloogiliste tähelepanekute edasiand-miseks, millistel on Wilkins'i arvates suur tähtsus ma-ilmakaubanduses ja üldises läbikäimises.

Tellimishind:

12 kuud Kr. 4.50
6 " " 2.40
3 " " 1.20
1 " " —.40

RAADIO

ÜLERIIKLIKU EESTI RAADIOÜHINGU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Narva mnt. 27. Telefon 425-40

Üksiknumber
10 senti

Tellimisi võtavad
vastu kõik posti-
asutised ja talitus
Ilmub
kord nädalas

Täielik Euroopa ringhäälingute saatekava 4. — 10. novembrini 1934. a.

Nr. 187 (38)

2. novembril 1934

IV aastakäik

Riiklik raadiotalitus kodaniku kasutamisel

A. Mihels

(Järg)

RAADIOJAAMADE JAOTUS.

Raadiojaamad, s. o. raadio saate- ja vastuvõtuseaded, liigitatakse tarvitamise järgi:

1) üldtarvituslikud, millised on määratud üldiseks tarvitamiseks publikule ja mille sisseseadmise ning ekspluaterimise ainuõigus kuulub riigile;

2) eriotstarbelised, mida võivad sisse seada ning ekspluaterida eriloo alusel riigi- ja omavalitsusasutised puhtametlikuks otstarbeks;

3) eratarvituslikud, mida võivad sisse seada ja ekspluaterida kontsessiooni või eriloo alusel eraisikud, ühingud ja ettevõtted.

Peale selle raadiojaamad liigitatakse veel, nagu meie alul nägime, läbikaimistalituste järgi. Nendest liikidest on lubatud kodanikel sisse seada ja ekspluaterida liikuv- ja amatöörjaamu.

RAADIOLAINED

Raadiojaamade kasutamistingimuste selgitamisel tuleb meil tegemist teha raadiolainetega, mispärast kõneldes jaamadest, ei saa vaikides mööda minna raadiolainetest.

Lainete suhtes on raadioelektrilised saated kahte liiki:

- A — lained, s. o. kustumata lained,
 - B — lained, s. o. kustuvad lained,
- kusjuures A-liiki lained jaotatakse kolme tüüpi:
- A₁ — moduleerimata kustumatud lained,
 - A₂ — kuuldava sagedusega moduleeritud kustumatud lained, ja
 - A₃ — sõnaga või muusikaga moduleeritud kustumatud lained.

Lained märgitakse eeskätt nende sagedusega, mis on väljendatud kilohertzides/sekundis; sulgudes lisatakse laine ligikaudne pikkus meetrites. Sageduse ja lainepikkuse suhe on, nagu teada, arvu 300.000 ja kilohertzides/sekundis väljendatud sageduse jagatis.

Sagedused, s. t. lainepikkused, määrab raadioelektrilistele jaamadele postivalitsuse direktor rahvusvaheliste kokkulepete ning määruste kohaselt. Ainult raadioringhäälingu jaamade sagedused määratakse otsekohe rahvusvaheliste kokkulepetega.

ERATARVITUSLIKUD RAADIOJAAMAD.

Kui meie eelpool nägime, et raadioringhäälingu vastuvõtuaparaati võidakse ning tohitakse kasutada vaid omades vastava loatunnistuse, siis on täiesti arusaadav ja selge, et ühtki loendatud eratarvituslikku raadioelektrilist jaama või seadet ei või keegi eraisik, eraühing ega eraettevõtte sisse seada või ekspluaterida vastava loatunnistuse, mille peavad muretsema ka eriotstarbelisi jaamu sisse seadvad ametiasutised ja isikud. Raadio saate- või vastuvõtuseadete loata ülesseadjad või kasutajad võetakse seaduslikule vastutusele. Vabariigi Valitsuselt saadud kontsessiooni alusel

ekspluateeritavatele raadioringhäälingu jaamadele annab loatunnistuse teedeminister, kõigile teistele eriotstarbelistele ja eratarvituslikkudele saatejaamadele või vastuvõtuseadetele aga — postivalitsuse direktor.

Liikuvjaamade, raadioringhäälingujaamadele, erakatsejaamade ning mitme sihtkohaga telegrammide vastuvõtuseadete jaoks antakse loatunnistused ainult täisealiste Eesti Vabariigi kodanikkudele ja Eestis registreeritud juriidilistele isikutele, kuna amatöörjaamade ja lühilainete, televisioon- ja piltraadio-vastuvõtuseadete jaoks loatunnistust antakse ka Eesti Vabariigi kodanikkudele, kes on soovivalduse esitamise ajal vähemalt 18 a. vanad. Eriotstarbeliste ja eratarvituslikude raadiojaamade ja -seadete kasutamiseks antavate loatunnistuste vormi määrab kindlaks loatunnistuse väljaandja. Eriotstarbelised ja eratarvituslikud raadiojaamad ja -seaded kuuluvad järelevalve teostamiseks kontrolli alla. Kontrollimised on järgmised: 1) jaama või seade eelkontrollimine omanikule loatunnistuse väljaandmiseks; 2) aegajaline pärastine jaama või seade kontrollimine veendumiseks, kas omanik täidab loatunnistuses tähendatud tingimusi; 3) kontrollimine loatunnistuse kasutatavate jaamade või seadete ilmsikstegeviseks; 4) kontrollimine häirete avastamiseks ja kõrvaldamiseks. Saatejaamata vastuvõtuseaded, s. o. raadiovastuvõtuaparaadid, on eelkontrollist vabad.

Jaamade ja seadete kontrollimist toimetavad postivalitsuse direktori poolt selleks määratud ametnikud. Kontrollimise korra kohta annab postivalitsuse direktor juhtnõuroid kokkuleppel vastavat liiklemist korraldava ametasutisega.

Raadiojaamu teenivaid isikuid nimetatakse raadiooperaatoriteks.

Üheski eriotstarbelises ja eratarvituslikus raadio-saatejaamas, samuti ka riigi raadiojaamades (välja arvatud kaitseväge jaamad) ei tohi operaatorina töötada isik, kes pole õiendanud sellekohase eksami ja kellel puudub postivalitsuse poolt väljaantud operaatori kutsetunnistus. Erakatsejaamades ja amatöörjaamades on lubatud opereerida ainult nendel isikutel, kel on vähemalt amatööritunnistus.

Raadiooperaatorite ja amatööride tunnistused annab postivalitsuse direktor isikutele, kes on õiendanud vastava eksami. Eksamite kavad, korraldamine ja tunnistuste väljaandmise kord on üksikasjaliselt ette nähtud Vabariigi Valitsuse määruses raadiooperaatorite kutseksamite ja raadioamatööride eksamite kohta (R. T. 73 — 1929. a.). See eksamineerimise kord maksub ka postiametkonna ametnikkude kohta, kes töötavad raadiotalituse alal.

ERAKATSE- JA AMATÖÖRJAAMADE KASUTAMINE.

Jättes teised jaamade liigid kõrvale, peatuksime viivuks vaid erakatse-, amatöör- ning ringhäälingujaamade juures.

Iga asutis või isik, kes soovib üles seada ja kasutada erakate- või amatöörjaama, on kohustatud jaama üleseadmiseks muretsema postivalitsuse direktorilt sellekohase loa, ühtlasi teatades võimalikult lähemad andmed ehitada kavandatava jaama kohta. Üleseadmise lõpetamisel ei tohi erakate- ja amatöörjaamad astuda tegevusse enne, kui postivalitsuse direktori poolt määratud kontrollametnikud on seade järele vaadanud ning jaama tarvikusköblilikuks tunnistanud, mille järele jaama omanikule antakse loatunnistus postivalitsuse direktori poolt. Erakate- ja amatöörjaamad võivad toimetada saateid ainult võimsusega ja lainesagedustega, millised neile on määratud loatunnistuse väljaandmisel. Kui sisemaaliste või rahvusvaheliste määrustega see võimsus või need lainesagedused muudetakse, on ka erakate- ja amatöörjaamade omanikud kohustatud oma jaama vastavalt muutma postivalitsuse direktori nõudmisel.

Võimsuse ülemmääraks on neil 50 vatti, milliseks võimsuseks arvatakse energiat antenni saatva saate-lambi või -lampide anoodvoolu ning anoodpinge korrutis. Seda saatevõimsust võib suurendada ainult postivalitsuse direktori eriloal.

Erakate- ja amatöörjaama loatunnistuse omanik on kohustatud tarvituse võtma oma jaamas: 1) sagedusmõõtja täpsusega 0,5% või sellega võrdse mõjuvusega seadeldise; 2) postivalitsuse direktori nõudmisel ampermeetri ning voltmeerti ja 3) vastuvõtuseade. Selle vastuvõtuseade sisseadmine ja kasutamine allub kõigile harilikude raadioringhäälingu vastuvõtuseadete kohta ettenähtud tehnilistele määrustele. Postivalitsuse direktoril on õigus nõuda loatunnistuse omanikult, et sagedusmõõtja etalonneritaks Riikliku katsekoja või mõne teise kompetentse tehnilise asutise poolt. Etalonnerimine toimub loatunnistuse omaniku kulul. Antenni vooluringi ja saatelambi või -lampide anoodringi ei tohi mingil tingimusel sidestada galvaaniliselt. Keelatud on saata kustuvaid, s. o. B-tüüpi laineid. Samuti pole lubatud kasutada saatelambi või -lampide anoodide toiteks alaldamata vahelduvat voolu, või mitteküllaldaselt filtreeritud alaldatud vahelduvat- või ka mitteküllaldaselt filtreeritud alalist voolu. Raadiotelegraafilisi, telefonilisi, samuti ka televisioon- ja piltraadiosaadeteid on lubatud toimetada ainult: 1) puhaste kustumatute lainetega ja 2) moduleeritud kustumatute lainetega, tingimusega, et selle modulatsiooni tagajärjel ei segata teisi raadioelektrilisi vastuvõtteid. Moduleeritud raadioelektrilise saate juures ei tohi modulatsioonist haaratud sagedusriba laius ületada 10 kHz, väljaarvatud piltraadio.

Erakate- ja amatöörjaama loatunnistuse omanik peab säilitama vähemalt 20 kHz vahe jaamale määratud sagedusriba piiride ja jaama poolt tegelikult saadeta sageduse vahel. Saatmisel peab ta hoiduma võtme

segava klöbina tekitamisest. Majas, kus tal jaam üles seatud, peab kasutada olema telefoniühendus telefoni üldvõrguga. Eitaval juhtumil peab ta teatama postivalitsusele loatunnistuse saamisel oma naabruses asuva telefoni numbriga, mille kaudu temaga võidakse ühendusse astuda.

Erakate- ja amatöörjaamade saateantennid peavad olema normaalsed ja võimalikult vähemate mõõdetega. Antenni võnkering peab kohaldatama saateantenni elektrilistele mõõdetele. Üldiselt maksavad nende jaamade antennide kohta kõik samad määrad, nagu raadioringhäälingu vastuvõtuseadete antennide kohta. Jaama loatunnistuse omanik on kohustatud maksma riigile kasutatavate seadete pealt tariifis ettenähtud makstu.

Milliseid katseid tohivad toimetada erakate- ja amatöörjaamad?

Nimetatud jaamad võivad toimetada ainult raadioelektrilise teaduse või tehnika arendamiseks määratud raadiotelegraafilisi, -telefonilisi, televisioon- ja piltraadiokatseid ja saata ning vahetada ainult neisse katsetesse ja aparatuuride reguleerimisse puutuvaid sõnumeid. Kõigi muud liiki sõnumite vahetamine on absoluutselt keelatud. Siinjuures olgu tähendatud, et eriti keelatud on: 1) üle anda erasõnumeid; 2) üle anda ükskõik millist reklaami ja propagandat; 3) kasutada jaama morse-signaalide saatmise ning vastuvõtmise harjutamiseks; 4) saata märke ja teateid, millised pole kättesaadavad hariliku vastuvõtuaparaadiga.

Sõnumite vahetus peab toimuma ainult lihtkeeles, sealjuures tarvitades sisemaalises läbikäimises kohalike keeli, välismaade erakate- ja amatöörjaamadega läbikäimises aga mõnd üldtuntud keelt. Sala- ja kokkuleppekeelsete tekstide tarvitamine on keelatud, kuid välismaade erakate- ja amatöörjaamadega raadiotelegraafilises läbikäimises võib kasutada Rahvusvahelises raadiotelegraafi määrustikus ettenähtud lühendeid.

Saadete sisu ei tohi mingil tingimusel olla riigi julgeolekule hädaohtlik, või avaliku korra, seaduse või kõlbluse vastane; ka ei tohi saated solvata rahvuslikke või usulisi tundeid. Samuti tuleb hoiduda sõnumite vahetamisel igasugustest isiklikkudest solvavatest ütelistest. On keelatud ühendusse astuda erakate- või amatöörjaamadega välismaile, kelle telegraafivalitsused on selle ära keelanud. Töötamise ajal on kohuseks tihti ning selgesti üle anda oma kutsumismärk sagedate intervallidega.

Erakate- ja amatöörjaama omanik on kohustatud pidama päevikut, kuhu ta märgib jaama kasutamise kuupäevad ja kellaajad, kasutatud lainepikkused, nende jaamade nimed, kellega ta ühendust pidas ja saadete või vahetatud sõnumite iseloomu. Erilist tähelepanu peavad jaamade omanikud pöörama häirete ärahoidmisele. Kõiges muus tuleb talitada postivalitsuse direktori poolt antavate juhtnõrde kohaselt. (Järgneb.)

VI RAADIONÄITUS AVATAKSE LAUPÄEVAL

Raadionäituse avamine toimub laupäeval, 3. novembril teedeminister Sternbecki poolt. Näitus asetseb Börsisaalides ja kestab 3.—7. novembrini. Väljapanekutega esinevad kõik meie suuremad raadiotöökodjad ja -ärid.

KUULSAD MEHED MIKROFONI EES

Vanasti pidasid kõik riigimehed oma kõned parlamendis. Nüüd aga esinevad meeleldi ringhäälingus. Kuudas siis kuulsad riigimehed esinevad mikrofoni ees?

Mr. Lebrun, Prantsuse vabariigi president, loeb oma enne valmiskirjutatud kõne kõige suurema rahuga maha. Naeratab aegajalt, vaatleb mikrofoni, nagu kostaks sealt teda kuulava publiku naer. Kõne on muidu täiesti selge ja arusaadav.

Inglise kuningas George V, loeb oma kõned paberilehelt maha. Tema pilk on juhitud käsikirjale. Ta loeb väga aeglaselt ja püüab hääldada igat sõna võimalikult selgelt.

Wales'i prints, ringhäälingus kõneledes, kasutab vähe fraase. Kui ta mikrofoni ees seistes kõnet peab, siis on ta pilk juhitud lakke ja käed surutud kramplikult kokku.

Duce, Mussolini, improviseerib oma kõned mikrofoni ees. Ta on mikrofoni ees sama temperamen-dirikas, kui inimmassile kõnet pidades. Ta šestikuleerib elavalt kätega, ta silmad säravad ja paled hakkavad õhetama.

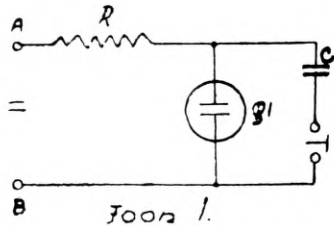
Roosevelt, Põhja-Ameerika Ühendriigi president, improviseerib samuti mikrofoni ees. Ta kõne on nagu jutuaamine mõne sümpaatse sõbraga. Sageli naeratab ta kõne kestel oma nägematuile kuulajaile.

Hallo, siin London-ekspress. Nagu kuulda on B. B. C. katseliselt seadnud üles saatja ekspressrongi, mis peab ühendust Londoni ja Edinburghi vahel.

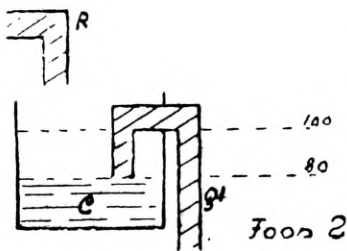
Huumlamp katse- ja mõõteriistana

Ark. Mihkelson

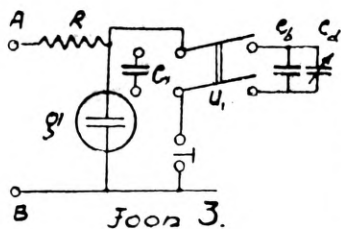
Järgnevas kirjeldatav aparaadike kujutab enesest huumlamp-generaatorilülitust, mis kaduvestaava ehituse puhul võimaldab takistuste ja mahtuvuste mõõtmist, isolatsiooni proovimisi ja kestvaid või teatavate ajavahemikkude tagant korduvaid signaale igas helikõrguses. Oma mitmekesiste tarvitamisvõimaluste tõttu võiks soovitada seda aparaadikest igale eksperimenteerivale raadioamatöörile.

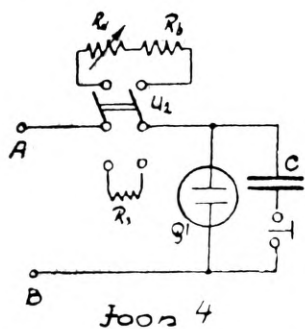
Joonis 1.

Joonis 2

Joonis 3.

Joonis 4

elektroodist. Aparaaadi ehitamine on loomulikult võimalik ka suurema huumlampiga (näiteks Osram 110 volti 3 vatti). Sel puhul tuleb suurendada aga aparaadi mõõdeid.

Huumlamp on kondensaatoriga C paralleellülituses ja mõlema poolusega üle takistuse R ühendatud mingi alalisvoolu allikaga (lülitus Hittorfi järgi).

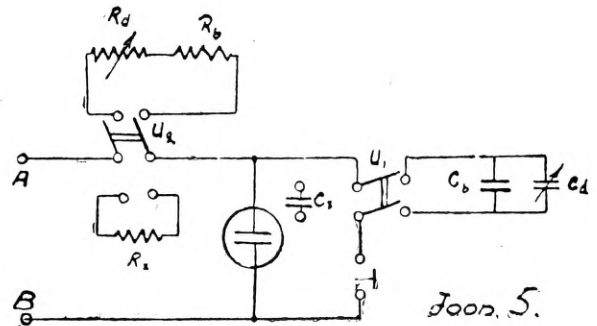
On takistus valitud vastavalt tarvitatavale pingele, siis laetakse kondensaator C, kuni saavutatud süütepinge. Samal silmapilgul süttib lamp G1 ja laeb kondensaatori C tühjaks vastava pingeväärtuseni, kus ta kustub. Kondensaator laadub uuesti. See kordub automaatselt. Iga kord kui lamp süttib, kuuleme telefonides T naksumist.

Selle tegevuse kordumissagedus oleneb kondensaatori mahtuvusest, takistusest R ja juurdejuhitavast ala-

lisest pingest. Kuidas see olendus tegelikult on, aitab seletada joonis 2.

Läbi toru R (takistus) voolaku vesi teatud kindla rõhu all (pinge) nõusse C (kondensaator). Kui veepind evib kõrguse 100 (süütepinge), võib ta G1 kaudu ära voolata (huumlamp) ja nii kaua kuni veepind on langenud 80-ni (kustumispinge). Seejuures peab G1 kaudu jooksuma suurem veehulk ära, kui tuleb R kaudu juurde. On G1 ja R põiklõiked võrdsed, siis jääb veepind samale kõrgusele.

Mainitu käib ka joon. 1 kohta. Vähendame takistust R, siis süttib huumlamp vähemate ajavahemikkude tagant. Need ajavahemikud (perioodid) muutuvad nii väikeseiks, et me neid silmaga enam ei suuda jälgida. Et aga tegelikult lamp süttib-kustub, saab teha kindlaks roteeriva peegli. Ka kuuleme telefonides T raginat, mis väheneva takistusega muutub kõrgemaks (sagedus suureneb), kui lõpuks on saavutatud selline olukord, et G1 ja R kaudu voolab sama palju elektrit ja huumlamp põleb kogu aeg. Telefonides

Joonis 5.

me ei kuule siis midagi. Lahenduste arv sekundis ja ka tooni kõrgus (sagedus) suureneb seega kasvava pingega, väheneva takistusega või ka väheneva kondensaatori mahuga.

Tahetakse kondensaatori mõõtmisi toimetada lihtsalt ja kiirelt, siis tarvitatakse skeemi joon. 3. Lülituses on kahepoolne ümberlülitaja U1. Pöördkondensaatorina tarvitame võimalikult ringplaatidega 1000 või enam cm mahtuvusega kondensaatorit. Kes tahab toimetada äärmiselt täpseid mõõtmisi, valigu freesitud kondensaator (Manens). Mõlemate kondensaatorite mahtuvuste summa peab alati suurem olema mõõdetava kondensaatori mahust.

Enne kui mõõtmistega võib alata, peab pöördkondensaatorit mingil viisil gradueerima. Kõige parem on seda teha mõne teise gradueeritud plokk-kondensaatoriga. Mõõdetav mahtuvus lülitakse Cx klemmidele ja mõõdetud kondensaator Cd klemmidele (joon. 3). Korduvate ümberlülitamistega U1-lt muudame Cd seni, kuni mõlema lülilija asetusel kuuleme samakõrguse tooni. Näitab näit. pöördkondensaator skaalal 400 cm ja on plokk-kondensaatori maht 2000 cm, siis otsitav maht Cx on:

$$Cx = 400 + 2000 = 2400 \text{ cm.}$$

Suurte mahtuvuste mõõtmisel valime lahendussageduse nii aeglase, et võidakse lugeda üksiklahendeid. Et lahenduste arv (sagedus) mahtuvusega on vastupordtsionaalne, siis saame otsitava mahtuvuse valemist:

$$Cx = \frac{Cd \cdot nD}{nx}$$

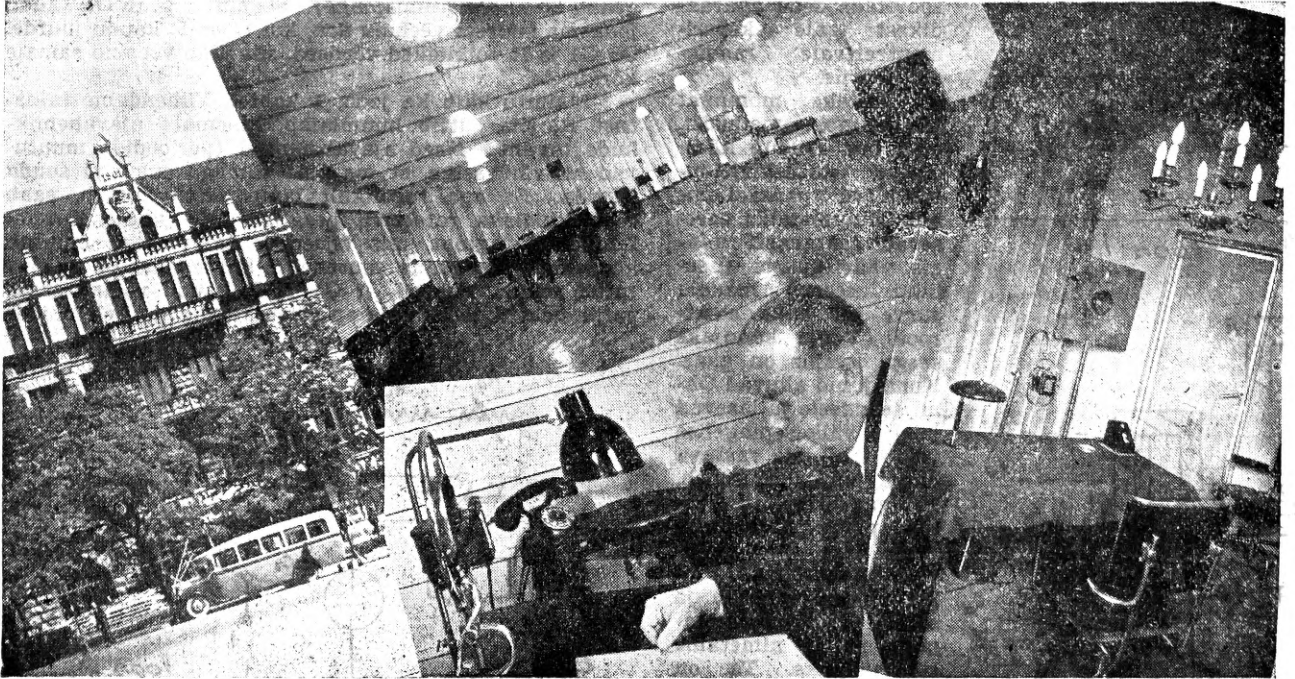
Kui nD on lahenduste arv mingis ajaüksuses (minutis) Cd mahtuvuse juures ja nx lahenduste arv samas ajaüksuses mahtuvuse juures Cx.

Suur ümberkorraldus Soome ringhäälingus

Tänavu aasta jooksul on Soome ringhääling põhjalikult ümber moodustatud. Ringhäälingu korraldamise ja juhtimise tsentraliseerimiseks moodustati uus rahvuslik osühisus „Suomen Yleisradio“, mille põhialuseks on endine samani-

esindajaist. 5-liikmeline direktsioon määratakse ametisse nõukogu poolt.

O.-ü. S. Y. arendab energiliselt Soome ringhäälingu-saatjate võrku. Uus rahvuslik saatja, mille võimsusena on nähtud ette 220 kW anten-

Pilte Soome uuest ringhäälinguhoonest.

Vasakul: Fabiankatul asetseva hoone esikülg. Keskel üleval: Suur ülekannetesaal. Keskel all: Konfereerija kabiin. Paremalt: Kõnestuudio.

meline saatekava korraldav osühisus. Uus o.-ü. töötab riigi kontrolli all, kuna 90% osatähtedest kuulub riigile ja ülejäänud mitmesugustele riiklikele ja kultuurilistele organisatsioonidele. O.-ü. Suomen Yleisradio tegeleb nüüd niihästi saatekava korraldamisega, kui ka uute saatjate ehitamisega ja ekspluateerimisega.

18-liikmeline nõukogu, milline nimetatakse üldkoosoleku poolt, koosneb mitmesuguste kultuuriliste ja majandusliste organisatsioonide

nis, on ehitamisel Lahtis. Saatja, mille valmistamist on oodata 1935. a. sügiseks, hakkab töötlema senisel Lahti lainel 166 kHz. Praegune 40-kW Lahti saatja paigutatakse mujale. O.-ü. S. Y. asus hiljuti uude Helsingi kesklinnas asuvasse hoonesse.

Endine pangahoone ehitati eeskujulikult ümber ringhäälingu vajaduste kohaselt. Hoone sisaldab mitu stuudiot, büroo ja laboratooriumi, mis on ehitatud tehnika viimase sõna järgi.

Antennide, poolide jne. jne. mahtuvused mõõdetakse analoogiliselt sellele.

Takistuste mõõtmisel jäävad pinge ja mahtuvus samaks. Lülilija U_2 abil lülitame Rx (mõõdetav takistus) ja Rd ja Rb ümber (joon. 4) sama toonikõrguse saavutamiseks. Praktikas valitakse tuntud takistusena 2,5 m Ω (reguleeritav) ja mingi kindel vahetatav takistus. Mõlemad lülitame järjestikku.

Skeem joon. 4 lasab tarvitada end ka isolatsioonikontrolliks Rx asemele. Põleb lamp, siis on isolatsioon halb.

Aparaadi kogulülitis on kujutatud joon. 5.

Selline aparaat võimaldab veel tekitada mitmesuguseid toone. Toonide kõrgusi võib muuta laiades piirides, sarnasel juhul töötab huumlamp summerina.

Ca. 1 m Ω eeltakistusega 0,1 μ F mahtuvusega ja ca. 100-V pingega saame iga sekundi tagant kostva nakstatuse (optiline ja akustiline rütmitekitaja).

Aparaadike tuleb ehitada hästi isoleerituna, kuna ta on ikkagi tugevvoolu seadis. Põhjad võime aparaadikastil liita külgedele šarniiriga.

Tarvitame järgnevaid üksikosi:

Cd — 1 pöördkond. 1000 cm (võimal. ringplaatidega).

Cb — vahetatav plokk-kondensaator.

Rd — reg. takistus 2,5 m Ω .

Rb — vahetatavad takistused.

G1 — huumlamp 0,5 W 110 V pesaga (Osram).

2 kõrgeoomilise takistuse hoidjat C a R tarvis.

U_1 ja U_2 kahepoolsed ümberlüliljad.

1 kast 13×14×6 cm.

Puksid, traati jne.

Euroopa saatjate saatetekavad

4.—10. novembrini 1934

Saatja järele on märgitud esimesena laine pikkus m, teisesena sagedus kHz ja kolmandana võimsus kW

PÜHAPÄEVAL, 4. NOV.

KODUMAINE SAATEKAVA

Tallinn 410,4 / 731 / 20
Tallinn-Lasnamäe

- 8.30 äratusmäng
8.35 võimlemine (Ernst Idla)
9.05 hommikkontsert heliplaadidelt
10.25 saksakeelne jumalateenistus Niguliste kirikust. Lõpuks heliplaate
12.00 Eesti Ajakirjanike Liidu 15-da aastapäeva aktuse ülekanne Tallinna Raekoja saalist. Kavas kõnesid ja tervitusi. Lõpuks heliplaate
13.30 Põllutöökoja meeskäsitöö konsulent H. Velberg: Taluehituste sise- ja välis- arhitektuurist
14.00 põllumajanduslikke teateid
17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 soovikkontsert heliplaadidelt. E. Vörk, Eesti lipp — ÜENÜTO segakoor. Juh. E. Aav. Suppé, avam. „Kerge ratsavägi“ — New Light sümfooniaorkester. Joh. Strauss, valss „Roosid lõunast“ — Marek Weber'i orkester. Kreisler, Ilus Rosmarin — Georges Boulanger (viul). Schubert, Serenaad — Martha Eggerth (sopran). Zamečnik, valss „Napoli ööd“ — Gino Bordini orkester. Pörschmann, Itaalia polka — Harmoonika-orkester. Fučik, marss „Gladiatorite saabumine“ — Puhkpille orkester
18.15 Eduard Riisman: Eestlased võõrsil ja välis-eestilise liikumine
18.45 päevauudised
19.00 muusikalisi pilte metsast (heliplaadid). Eilenberg, karakterpala „Sepikoda metsas — Dajos Bela orkester. Voelker, „Hunt mustas metsas“ — New Light sümf.-ork. Rathke, „Paan ja metsahaldjad“ — Otto Kernbach'i ork. Brodsky, „Seal — kus haljendavad metsad“ — Gitta Alpar (sopran). Reitinger, „Viini metsas õitsevad kannikesed“ — Edith Lorand'i orkester. Stolz, „Praaterist õitsevad jälle puud“ — Ferdý Kauffmann'i orkester. Strauss, valss „Lood Viini metsast“ — Parlophoni ansambel

19.30 ülekanne Tartust
20.00 ajanäitaja-õendus
20.01 ülekanne Tartust

20.05 ringhäälingu orkestri kontsert. Juh. Raimund Kull. Kavas ooperimuusikat. 1. Orkester: Verdi, avam. oop. „Jeanne d'Arc“. Wagner, fant. oop. „Lohengrin“. Meyerbeer, fant. oop. „Hugenotid“. 2. Helmi Eimer (sopran): Wagner, Elsa jutustus oop. „Lohengrin“. Verdi, Leonora aaria oop. „Trubaduur“. Bizet, Michaela aaria oop. „Carmen“. Puccini, Tosca palve oop. „La Tosca“. 3. Orkester: Thomas, avam. oop. „Mignon“. Čaikovski, fant. oop. „Padaemand“. Mascagni, fant. oop. „Talupoja au“. Lõpuks kuni 22.15 vana tantsumuusikat heliplaadidelt

22.15 moodsat tantsumuusikat heliplaadidelt

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

8.30 ülekanne Tallinnast
10.00 jumalateenistus E. apostliku-usu Jüri kirikust. Teenistust peab ülempreester Koka
12.00 ülekanne Tallinnast
17.30 heliplaate ja reklaami

17.45 ülekanne Tallinnast
19.30 autorite tund. Kirjanik Johannes Semper esitab katkendeid romaani „Armukadedus“
20.00 ülekanne Tallinnast
20.01 ilmateade
20.05 ülekanne Tallinnast

VÄLISMAINE SAATEKAVA

Lahti 1796,4 / 167 / 54
Helsinki 335,2 / 895 / 10

Soome keeles

8.45 võimlemine naistele
9.15 võimlemine meestele
10.00 soomekeelne jumalateenistus
11.45 päevauudised
12.00 ringh. orkestri kontsert. Thomas: „Raymond“, avam. Ponchielli: tundide tants oop. „Gioconda“. Čaikovski: Serenade melancholique. Ganne: Uim. Massenot: Pilte Neapolist: Tants — Cortege ja Improvisatsioon — Variats. — Pidú 12.55 ilmat., aeg ★ 13.00 rootsik. jumalat. 14.30 Helsingi linna ork. rahvakontsert
17.00 helipl.-kontsert: Philadelphia sümf.-ork., Enrico Caruso, soome muusika
18.15 ja 18.35 kõne — 18.59 aeg, ilmat.
19.10 öellokontsert. Melartin: Cantilene. Glasunov: Chaut du Menestrel. Boccherini: Rondo. Huré: Air. Senallié: Allegro spirituosó (ülel. Viipurist)
19.30 vestlus ★ 19.50 laule klav. saatel
20.10 lugemistund
20.30 XXXI kirikumuusika õhtu Johannese kiriku koorilt. Bonnet: Variatsioonid (orel). Krohn: a) Koraal. b) Tulkaa te, jotka työtä teette. Klemetti: Ne jotka kyynelin kylvävät — Kannelten soitto kajahataa (koor). Guilmaut: Invocation. Dubois: Alleluja (orel). Ranta (arr.): En ymmärrä, mik' ilo — Joka voitaa. Maasalo (arr.): Oi, armo ja rakkaus — Ratki taivaassa (koor). Lõpuliturgia — Koraal. ülel. Johannese kirikust
21.45 viimaseid teateid

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30

10.30—11.00 heliplaate
12.00—13.45 jumalateenistus
16.00—17.00 heliplaate
18.05—19.00 õhtune jumalateenistus
22.00 ringh. ork. kontsert ja viiulisoolosid. Weber: „Oberon“, avam. Atterberg: Hommikumaine süit. Nielsen: Vid en ung kontnärs bär. Sinding: Romanss viiulile ja orkestrile. Grieg: Norra tantsud
23.00—24.00 Bachi ja Händeli helit. ringh. ork. ettekandes. J. S. Bach: a) Süit d-duur. b) Pastoraal. Händel: a) Concerto grosso g-moll oboele ja keelp. ork. b) Muusika vee peal

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
16.25—18.00 rahvakontsert ★ 21.00—21.20 neljakäelist klaverimuus. ★ 21.40—21.55 taani romansse ★ 21.55—22.40 klarneti- muusikat ★ 23.10—24.00 slaavi muusikat ork. ettek. Kavas: Moniuszko, Dvorak, Arensky, Čerepnin, Bartok ★ 24.00—1.30 tantsumuusika
Luksemburg 1304 / 230 / 200
8.45—9.00 helipl. ★ 12.30—13.50 vaimulik muusika

JALANÕUD

ON VIIMASE MOE JA UUSIMA VALMISTUSVIISI SAADUSED

Inglise eeskava

13.00 inglise kontsert ★ 13.30 tantsumuus. ★ 14.00 kontsert ★ 14.30 ajav.-muusika ★ 15.00 tantsumuus. ★ 15.30 heliplaate ★ 16.00 kontsert ★ 16.30 ajav.-konts. ★ 17.00 muus. helifilmest ★ 18.00 inglise kontsert ★ 18.30 kontsert ★ 19.00 ajav.- ja tantsumuus. ★ 20.00 inglise kontsert ★ 20.45 kontsert ★ 21.00—21.30 kontsert „Pamolevers“ orkestrilt ★ 22.00 inglise kontsert ★ 22.30 ajav.-muusika ★ 23.00 mitmesugust muus. ja laule ★ 23.30 tantsumuusika ★ 24.00 muusikat

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20

9.10—9.20 läti laule helipl.
9.30 kontsert (helipl.). Kavas: Mascagni, Meyerbeer, Rossini, Brahms, Ippolitov-Ivanov, Borodin ja Janacek
11.00—13.00 jumalateenistus
13.35 Benjamino Gigli ettek. helipl.
14.00—15.00 lastetund
15.30—16.00 saksofoni ettekanded
16.30—17.00 vanade lätlaste pulmalaule koori ettekandes
17.30—18.00 läti rahvalaule
18.30—19.30 popul. muusika ork. ettekandes. Kark: Avamäng. Benedix: Paraad lasteaias. Armandola: Uudishimulik tütarlaps. Patt: Lõbus Teddy-karu. Werner: Elevant Jumbo. Humphries: Hongkongi tänaval. Rasch: Kääbuste karnevaal. Meyer-Helmund: Üksik luik. Werner: Bonza lõbusad seiklused
20.03—21.05 popul. muusika ork. ettekandes. Läti rahvalaule. — Grieg: Norra tants. Geiger: Süit vene rahvalauludest. Brahms: Ungari tants nr. 6. Rohde: „Rheinist Doonauni“, saksa laulud. Leopold: „Parisiana“, süit prantsuse rahvalauludest. Grainger: Kaks karakterpala
21.20 läti laule (Mirdza Bajars)
21.40—22.30 popul. muusika ork. ettekandes. Weber: avam. oop. „Peter Schmolli“. Saint-Saëns: Luik. Joh. Strauss: Perpetuum mobile. — Vaheaeg. — Ascher: Kevad Viini metsas. Schubert: Sõjamarss
22.30—24.00 tantsumuusika helipl.

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

10.03, 10.23 ja 10.40 heliplaate
11.05 jumalateenistus. Lõpuks vaimulik muusika helipl.
12.57 aeg. Krakovi fanfaarid
13.15—14.00 kontsert Varssavi konservatooriumist. Filharm.-ork. ja P. Ginsburg (cello). Dvorak: a) avam. oop. „Kaval talupoeg“. b) Scherzo capriccioso. Čaikovski: Roccoo variatsioonid (cello ork. saatel). Zelenki: avam. oop. „Tatramägedel“. Liadov: a) „Kikimora“, rahvajutt. b) Muusikaline nuuskubakatoos.

Darziak: Melankoolne valss. Rimski-Korsakov: „Hispaania capriccio“, süit 14.15—15.00 kontserdi järg

15.00—16.00 lemmik-operettide ja valsside popurrii Viini salongork. ettek. (helipl.) 16.15—16.25 ja 16.35—16.45 meeskoori kontsert

17.20—17.45 laulutek. E. Szabranska (metsosopran)

18.00—18.50 tantsumuusika

20.00—20.45 ajaviitemuusika. Ringh. ork. ja Ida Los (laul). Lincke: avam. oop. „Nakirise pulm“. — Laule. — Morena: „Dividendid“, popurrii. — Laule. — Roini: Valss

21.00—21.45 õhtukontsert. Ringh. sümf.-ork. ja Colette Frantz (viul). Sibelius: avamäng „Karjala“. Perkovski: Viulikoncert (ork. saatel). Noskovski: Mustlastants. Viulisoool

22.00—22.45 lõbus eeskava

23.30—24.00 R. Strauss: a) „Eulenspiel“, sümfoniiline poeem. b) Valss oop. „Roosikavaler“

0.05 tantsumuusika „Oaza'st“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.35—9.15 Hamburgi sadamakontsert

17.00—17.40 mandol.-kontsert. Kavas: Lincke, Siede jt.

18.20—19.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Millöcker, Lortzing, Leoncavallo, Grieg, Beethoven, Komzak jt.

19.40—20.00 fotovestlus

21.00—22.00 kirev tantsumuusika

22.30—23.00 III Saksa ringhäälingu meistrkontsert. Haydn: Kontsert d-duur cellole ork. saatel. Cellol prof. Paul Grümmer

23.30—1.30 tantsumuusika Breslaust

Kö-igsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.35—9.00 Hamburgi sadamakontsert

12.30—13.00 J. S. Bach'i kantaat Leipzigit

13.10—13.55 lõunakontsert helipl.

14.00—15.00 lõunakonts. Münchenist. Auber: avam. „Näkijärvi“. Taeye: Balletiõhk ja itaalia-laul. Lanner: õhtutähed, valss. Taylor: Väike kontsertsüit. Kolm õellosoolot. — Schytte: Kolm pala: a) Talupoegi rongkäik läbi küla. b) Serbia õhtumuusika. c) Tinasõdurite vahtparaad

18.10—20.00 sõjaväeork. kontsert. Ailbout: Marss. — Kolm sõjaväemarssi. — Rossini: avam. „Wilhelm Tell“. Blatzheim: Marss. Teike: Marss. Waldteufel: Sügisviisid, valss. Nessler: „Säckingeni trompetist“

21.00—22.30 katkeid oopereist. R. Wagner: „Lohengrin“, 3. akti 1. ja 2. stseen. Verdi: „Aida“, 3. akt

22.30—23.00 kontsert (v. Heilsberg)

24.00—1.00 tantsumuusika

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.35—9.15 sadamakontsert Hamburgist

17.00—18.30 tantsu- ja ajav.-muusika. Vahajal, ca. 18.00 kõne

19.30—20.30 puhkp.-muus. Londonist. Berlioz-Williams: „Rob Roy“, avam. Kehn: Ave Maria. Geehl: Täna öösi sinu kaenlas. Godard a) Metsas. b) Kõlas. Lehar: 2 pala. Kenneth: Alati. Lalo-Williams: Scherzo. Rameau: Rigaudon de dardanus

21.00—22.30 orkestrikontsert

22.30—23.10 kontsert (v. Heilsberg)

23.35—2.00 tantsumuusika

Berlin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.35—9.15 Hamburgi sadamakontsert

17.15 pärastl.-konts. Münchenist

18.30—19.00 Berliini riigiooperi kunstnikud (helipl.)

19.50—20.40 vanu saksa meistreid. Händel: Trio-sonaat. — Kolm pala viiulile ja tšembalole. — J. S. Bach: Trio-sonaat d-moll

21.00—22.00 ajalooline kontsert Breslaust

22.30—23.00 kontsert (v. Heilsberg)

23.30—1.00 ajaviitemuusika. Gollmann:

Marss. Kücken: Barkarol. Juon: Salapärase saaga. Pachernegg: Mandariin. Franz Schubert: Moment musical. François Schubert: Mesilane (viul). Kark: Ühest muinasjuturaamatust. Schmalstich: Igatus. Klughardt: „Rännakul“, süit. — Vahepalana Liszt: „Hispaania rapsodia helipl. (klaver). — Graener: Serenaad. Reger: Ringmäng. Spohr: Andante cantabile. Humperdinck: mel. oop. „Hans ja Grete“

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.35—9.15 sadamakontsert. Kavas: Blankenburg, Kreutzer, Millöcker, J. Strauss 17.00—18.00 ja 18.05—18.30 ajav.- ja tantsumuusika

19.00—20.00 barokkaegset muusikat vanul muusikariistel

20.00—20.35 talupojamuusikat

21.00 ork.-kontsert. Dostal: Lendurmarss. Bizet: vahem. oop. „Carmen“. Strauss: Accelerationid, valss. Künneke: Pasodoble. Strauss: Perpetuum mobile. Raff: „Procia kalurinaine“, tarantella. Köhler: Ookeanilend, marss

21.30—22.30 kuuldemäng

22.30—23.00 kontsert (v. Heilsberg)

23.30—1.00 tantsumuusika

Tehniline nõuanne

amatööridele Tallinna parimate radioeri-teadlaste poolt.

JAAKSON & JÄTMAR

Endla 9, telef. 448-33

München 405,4 / 740 / 100

7.35—9.15 Hamburgi sadamakontsert

17.00—18.30 videvikkontsert. Kavas: Cimarosa, Mozart, Dowell, Grieg jt.

19.00—20.20 „Uus elu“, rahvatükk 3 vaat.

20.30—22.30 kirev kontsert. Kaasteg.: orkester, instrument.-solistid jt.

22.30—23.00 kontsert (v. Heilsberg)

23.45—1.00 õõmuus. Berliinist

Leipzig 382,2 / 785 / 120

7.35—9.20 Hamburgi sadamakontsert

17.00—18.00 EmDe orkester mängib tantsuks

18.20—19.10 viiuli- ja klaverisonaate

19.30 puhkp.-muusikat Londonist (vaata Heilsberg)

20.30—21.30 kirev tund

22.30—23.00 kontsert (v. Heilsberg)

23.35 tantsumuusika Breslaust

Praha 470,2 / 638 / 120

7.45 teated ja muusika

8.30—9.10 varane kontsert

17.00—17.45 sõjaväeorkestri kontsert

18.45 heliplaate

18.55—19.55 saksa eeskava (kontsert)

20.05—20.40 popul. slovaki laule

21.00—23.00 Čehhi filharm.-ork. kontsert. Haydn: I sümfonia. Chopin: Klaverikontsert mi minoor. Liszt: Danse macabre. Rimski-Korsakov: „Tsaar Saltan“, süit

22.30—24.00 tantsumuus. kahel klaveril

Viin 506,8 / 592 / 120

16.55 puhkp. kammermuus. Thuille: Puhkpill.-sekstett

17.55—18.55 pärastl.-kontsert. Kavas: Joh. Strauss, Leoncavallo, Lehar, Zimmer jt.

20.10 Teie kuulete Ameerikat! (helipl.-kontsert)

21.15—23.40 Suppe koomiline ooper „Bocaccio“

0.10 tantsumuusika

1.15—2.00 öökonsert heliplaadelt

Budapest 550,5 / 545 / 120

16.45—17.30 pärastlõunakontsert

18.00—19.00 ajaviitemuusika

19.35—20.45 mustlasmuusika

21.30—22.40 kitarrimuusikat

23.00 ooperiork. konts. Boieldieu: „Bagdadi kalif“, avam. Guirand: Süit. Grieg: Norra tantsud. Micheli: Väike süit. Buttykay: Capriccio. Csernak: Palotas. Strauss: Keisrivalss. Brahms: Ungari tantsud

0.30 tantsumuusika

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

22.00 tantsumuus. ja segakontsert

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

Igapäev

5.40—5.50 ja 7.00—7.10 heliplaate ★ 7.30 kontsert ★ 22.55 ülekanne Punaselt platsilt ja Kremli kellad

11.15—12.15 kontsert külale ★ 19.30 tantsu ja ajaviitemuusikat

ESMASPÄEVAL, 5. NOV.

KODUMAINE SAATEKAVA

Tallinn 410,4 / 731 / 20

Tallinn RKS

7.00 äratusmäng

7.05 võimlemine (Ernst Idla)

7.20 hommikukontsert heliplaadidelt

8.15—8.30 nõuandeid perenaistele (Ellen Lindeberg)

Tallinn-Lasnamäe

17.30 heliplaate ja reklaami

17.45 välismaisi päevauudiseid

18.00 heliplaate

18.15 kodumaise päevauudiseid

18.30 heliplaate

18.45 ülekanne Tartust

19.15 oriendi muusikat. VII. Pärsia. (Ettekanne heliplaadidelt seletustega.). I. Rahvapärane laul. 2. Pastorale Chobani. 3. Kodumaa-igatsuslaul.

19.30 ajanäitaja-õendus

19.31 ülekanne Tartust

19.35 ringhäälingu orkestri kontsert. Juh. Raimund Kull. (Ülekanne Eesti raadiotähtselt, Tallinna börsisaalist.) I. Orkester: Glinka, avam. oop. „Russlan ja Ludmilla“. Wassili Schubert, Maikellukesed (viulisoolo — Rud. Palm). Grieg, Templisteen ja tants. Delibes, süit balletist „Coppelia“. II. Hugo Laur esitab humoreske. III. Eesti helitöid. Orkester: Lüdigi, Avamäng-fantaasia. Eller, Videvik. A. Lemba, Scherzo sümfoniast nr. 2. R. Kull, Kontsertvalss. J. Aavik, Eesti rapsoodia

21.30 ins. F. Olbrei raadiovestlus

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

7.00—8.30 ülekanne Tallinnast

17.30 heliplaate ja reklaami

17.45 ülekanne Tallinnast

18.45 inglise keele tund (mag. Silvet)

19.15 ülekanne Tallinnast

19.31 ilmateade

19.35 ülekanne Tallinnast

VÄLISMAINE SAATEKAVA

Lahti 1807,2 / 166 / 40

Helsingi 335,2 / 895 / 10

Igal äripäeval

8.05—8.20 rootsikeelne palvetund

8.30—8.45 soomekeelne palvetund

12.00 valuutakursid ★ 12.05 heliplaate

12.30 börsiteat. ★ 12.45 päevauudised

12.59 aeg, ilmat. ★ 18.50 uudised soome k.

18.59 aeg, ilmat. ★ 19.10 uudised rootsi k.

21.45 viimaseid teateid soome keeles

22.00 viimaseid teateid rootsi keeles

17.00 ringh. ork. konts. Steinbeck: Rügemendi tervitus, marss. Strauss: avam. op. „Nakhhiir“. Millöcker: meloodia op. „Kerjusüliõpilane“. Grainer: Iiri laul. Bellman-viise

17.50 kõne

18.05 oboe-sooloid. Luft: Concertino brillante

Strauss: Surn ja lunastus, sümfooniline pilt
 23.35 10 min. raadioabi
 23.35— 1.00 tantsumuusika

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
 7.15— 7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
 17.00—19.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Händel, Haydn, Suppé, Joh. Strauss, Ziehrer, Millöcker jt. Lõpuks tantsumuusika
 19.30—20.30 ork.-kontsert. d'Albert: „Ära-reis“, avam. Hartmann: Skandinaavia rahvamuusika. Čaikovski: Humoresk. Suppé: „Hommik, lõuna ja õhtu Viinis“, avam. Gauwin: Funiculi-Funicula. Joh. Strauss: a) Polka koom. oop. „Rüütel Pasman“. b) Romanss cellole ja ork.
 c) Roosid lõunast, valss
 21.10— 1.00 tantsu- ja ajaviiteõhtu: Ja, need mehed — aga naised!

Hamburg 331,9 / 904 / 100
 7.35— 9.00 hommikkontsert ja teated
 17.00—18.30 pärastl.-konts. Kavas: Händel, Haydn, Suppé, Joh. Strauss jt.
 21.10—23.00 ... ja õhtuti tantsitakse“
 23.20 tantsuõhtu järg
 24.00— 1.00 Graener: Keelp.-kvart. op. 33. Dvorak: Keelp.-kvartett f-duur

München 405,4 / 740 / 100
 8.00— 9.30 hommikkontsert
 17.00—18.30 videikkontsert. Kavas: Weber, Schubert, Haydn, Chopin, Debussy, R. Strauss jt.
 18.50—19.10 klaveripalu
 19.25—19.50 koorilaulu helipl.
 20.05—20.40 mandol.-orkestri kontsert
 21.10 Mozarti koom. ooper „Petetud mõrja“
 22.30—23.00 balalaika-ork. ja akordeoni ettekandeid
 24.00— 1.00 kammermuus. trio ettek. Röntgen: Keelp.-trio, op. 76. — Vaheajal Rameau, Daquin'i ja Couperin'i muusikat. — Beethoven: Keelp.-trio, d-duur

Leipzig 382,2 / 785 / 120
 7.30— 9.00 varane kontsert ja teated
 17.00—18.25 pärastl.-konts. Kavas: Schumann, Schaub, d'Albert, Schubert, Reincke jt.
 19.05—19.25 kodumuusikat klaverile
 20.00—21.00 ork.-kontsert. Spohr: avam. oop. „Jessonda“. Mozart: Serenaad d-duur. Bose: Kontsertpala klaverile ja ork. c-moll. Beethoven: balletimuusikat „Prometheus'est“. Weber: vaheajamuus. oop. „Kolm Pintost“
 22.00 vanu meistreid orkestri ja klaveri ettek. Geminiani: Concerto grosso kahele sooloviulile, soolo-vioolale, soolo-čellole, keelp.-ork. ja klaverile. Ph. Em. Bach: Klaverikontsert d-moll. Joh. Fr. Fasch: Orkestri-süit g-duur. Dittersdorf: katkeid c-duur sümfoonias
 23.20 tantsumuusika

Praha 470,2 / 638 / 120
 7.15— 8.30 teated ja muusika
 18.50—19.10 viiuli-duette
 19.20—19.55 saksa eeskava
 21.10—21.30 ettekandeid čellol
 23.15—23.30 heliplaate

Viin 506,8 / 592 / 120
 17.10—17.50 muusikat helifilmest (helipl.)
 18.30—19.00 kontserttund (sopran)
 19.20—19.45 prantsuse keele tund
 20.10—20.50 laule ja aariaid baritonile ettek.
 21.10—22.20 huumor muusikas. Rupprecht: Till Eulenspiegel, marss. Kark: „Felix, isakass“, avamäng. Sompek: Kaubamaja, Wagner: Valls. Amadei: Jana. Trauner: Järgmisel pühapäeval, kallim! Fučik: Kardinajutlus, burlesk klarnetile ja fagottile. Hlinak: 2 laulu vokaalkvarteti ettek. Vollstedt: Automaatide salongis, humoristlik pop. Sarony: Nukkudekontsert. Marbot: Preili Lisbeth (kvartett). Ertl: Elektri-raudteel, polka
 22.30—23.20 ajav.-kontserdi järg. Ziehrer: „Laulda, naerda, tantsida — valss. Ra- zek: Varblaste kongress, muusikal. nali.

Bortkiewicz: Kanalas. Mann: Ma vilis- tan oma tütarlapsle (kvartett). Blätter- man: Lõbus intermetso. Schreiner: Hu- moresk. Sarony: Liblikate pulm. Bed- narz: Viini karikatuurid, humoristlik pop.
 23.50 muusikalised bakatellid. Mängib Tautenhayn-kvartett
 0.50— 2.00 tuntud tantsuorkestrid (hpl.)

Budapest 550,5 / 545 / 120
 18.35—19.50 orkestri-kontsert
 21.10—22.20 ungari laule mustlasork. saa- tel
 22.40—23.10 ork.-kontsert. Mozarti helit. 1. Röövimine Serallist. 2. Väike õemuusika. 3. Sümfoonia b-duur
 23.40 operiaariaid
 0.20 heliplaate

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
 18.30 ülekan. Kominternist ★ 21.00 tantsumuus. ja ajav.-eeskava

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
 17.30—18.30 laule ★ 18.30 ülekan. teatrist

KESKNÄDALAL, 7. NOV.

KODUMAINE SAATEKAVA

Tallinn 410,4 / 731 / 20
 Tallinn RKS
 7.00 äratusmäng
 7.05 võimlemine (Ernst Idla)
 7.20— 8.30 hommikkontsert heliplaatidelt
 Tallinn-Lasnamäe
 17.30 heliplaate ja reklaami
 17.45 välismaisi päevauudiseid
 18.00 heliplaate
 18.15 kodumaisi päevauudiseid
 18.30 põllumajanduslikke teateid
 18.45 „Kaja“ peatoimetaja H. Oiderman: Välispoliitiline ringvaade
 19.15 K. Tärnu laule heliplaatidelt. Ter- vitus, Süda tuksub — Tallinna Meeste- laulu Selts. Juh. prof. A. Topman. Üks- ainus kord — Olga Torokoff-Tiedeberg (sopran). Troost, Priiuse hommik — EMO segakoor. Juh. prof. Juhan Aavik.
 19.30 Põllutöökoja kartulikasvatuse eri- teadlane agr. V. Roots: Kartulisaagi realiseerimise väljavaateist.
 20.00 ajanäitaja-õieduus
 20.01 ülekanne Tartust
 20.05 Eesti Akadeem. Helikunstnike Seltsi kammermuusika kontsert. (Ülekanne Kaubandus-tööstuskoja saalist.) I. Vera Vinogradova, Keelpillide kvartett op. 24: a) Allegro, b) Andante, c) Intermezzo, d) Finale — Allegro vivace. Rudolf Palm (I viiul), Herbert Laan (II viiul), Artur Saat (vioola), August Karjus (čello). II. Vera Vinogradova, a) Kümme pilti lastele, op. 25. 1. Kooli- vaheag. 2. Mängutoos. 3. Väike ratsanik. 4. Mustadel klahvidel. 5. Kurb meeleolu. 6. Fugato. 7. Koerakene jäi haigeks. 8. Elu metsa-aasal. 9. Pettumus. 10. Marss. b) Funerailles, op. 8. c) Kaks tantsu, op. 22. d) Kolm prelüüdi, op. 2. Esitab klaveril autor. III. Doh- nanyi, Klaverikvintett c-moll, op. 1: a) Allegro, b) Scherzo, c) Adagio quasi andante, d) Finale — Allegro animato. V. Vinogradova (klaver), Rudolf Palm (I viiul), H. Laan (II viiul), Artur Saat (vioola), August Karjus (čello).

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
 7.00— 8.30 ülekanne Tallinnast
 17.30 heliplaate ja reklaami
 17.45 ülekanne Tallinnast
 20.01 ilmateade
 20.05 ülekanne Tallinnast

VÄLSMAINE SAATEKAVA

Lahti 1807,2 / 166 / 40
Helsingi 335,2 / 895 / 10
 17.00 helipl. ★ 17.50 10 min. tütarlastele
 18.00 lasteraadio ★ 19.15 kõne
 19.35 metsasarve-kvarteti ettek. Söder-

man: Pulmamarss. Mozart: Kligelaul. Kuula: Igavene õõ. Sibelius: Terve kuu. Diewitz: Ländler. Stiegler: Jahimees Kurpfaltzist
 19.50 kõne ★ 20.10 laule ★ 20.30 vesteid
 20.50 tantsumuus. Roxy tantsuorkestrilt

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 237 / 221 / 30
 14.30—15.25 ajaviitemuusika
 15.45—16.00 heliplaate
 18.05—18.30 ajav.-muus. orelil ettek. Behr: Serenaad galante. Nevin: Narcissus. Ansell: Eksootilised skitsid. Stolz: „Vee- nus siidis“ (meloodiaid)
 18.45—19.45 heliplaate
 21.00 sümfooniakontsert. Joh. Seb. Bach: Süit Bachi orkestripalast, ümbertööt. Gustav Mahler (Avamäng — Rondo. Ba- dinerie — Air — gavott, I ja II. — Gustav Mahler: „Laul maast“ (Beth- ges'i „Hiina flöödist“)
 23.00—24.00 moodne tantsumuusika

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
 16.00—16.30 helipl. ★ 16.30—17.15 uuemat taani muusikat ork. ettekandes ★ 17.45— 18.30 põhjamaade muusikat. Kavas: Svend- sen, Grieg, Sibelius jt. ★ 21.00—21.30 kammermuusikat. Beethoven: Keelp.-kvar- tett b-duur ★ 22.00—3.00 raadioball noor- tele (moodne tantsumuusika). Vaheaegil teateid

Luksemburg 1304 / 230 / 150
 8.45—9.00 heliplaate ★ 13.00—15.00 ork.- kontsert, heliplaate ja teated ★ 19.30 aja- viite- ja tantsumuusika
 Poola eeskava
 20.35—21.00 poola kontsert. Kavas: Mo- niuszko, Paderevski, Kricka ★ 21.20—21.35 ork.-kontsert ★ 21.40 laule ★ 22.10 ork.- kontsert. Kavas: Mertens, Planquette, Ganne, Sousa jt. ★ 22.35 galakonts. Kavas: Mozart, Milhaud, Weber ★ 23.20 tantsu- plaate

Joh. Hinno elektrotehnika tööstus
 TALLINN, Vene 1, tel. 436-80
 Raadio, mootorratta ja auto akumulaatorite laadimine, parandamine ja uute tegemine

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20
 7.00 koraal ★ 7.40—8.10 kontsert
 12.00—12.30 börsiteated ja heliplaate
 17.10—17.30 läti laule (K. Fogelmanis)
 18.00—18.20 uudis-heliplaate
 18.50—19.10 L. Garuta helitööd klaverile autori ettekandes
 20.15—21.05 meloodiaid Kalman'i op. „S'il- va“ solistide ja ork. ettek.
 21.25—22.00 orkestrikontsert. Saint-Saëns: avam. oop. „Barbaarid“. Wagner-Hob- mann: Mälestused „Tannhäuserist“. Massenet: Ungari stseenid
 22.30—23.30 välissaatjate ülekanne

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12
 7.45 koraal ★ 7.48. 8.07 ja 8.25 helipl.
 12.57 aeg. Krakovi fanfaarid
 13.10—14.00 Nina Manska ork. kontsert. Albeniz: Sügisvalss. Arbos: Bolero. Mas- cagni: Romanss. Granados: Tants. Res- pighi: Vana tants. Albeniz: Hispaania süit. Bece: Neapoli serenaad. Arbos: Seguidilla. Leoncavallo: Sügismuljed. de Falla: Tants. Murzilli: Barkaroll. Ar- bos: Habanera. Luzzito: Hispaania.
 14.05—14.30 aariaid poola ooperist helipl.
 17.00—17.45 jazzorkestri ettekand.
 18.00—18.25 viiuliettekk. (G. Becevicz). Vi- valdi-Kreisler: Kontsert c-duur. Paga- nini-Szymanovski: Caprice XX. Szalovs- ki: Süit. Revel: Kaddis

18.35—18.50 laule (Vegrzynovska)
 19.15—19.35 ajaviitemuusika kahel klav.
 19.35—19.45 saksofoni ettekanded
 20.00—20.20 meeskoori ettekanded
 20.30—20.45 laulukesi (H. Dal)
 21.00—21.45 ajaviitemuusika salongork. ettekand. heliplaatidelt
22.00—22.30 Chopin'i helitööde kontsert. J. Smidovicz (klaver). Polonees cis-moll, op. 26 nr. 1. Kolm masurkat: a-moll, cis-moll, fis-moll. Fantaasia f-moll, op. 49
 22.40—23.00 Szymanovski: II keelpillide kvartet (Varssavi keelp.-kvarteti ettek.)
 23.15—24.00 ja 0.05 tantsumuusika. Dancing „Paradis“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
 7.35—9.00 hommikumuusikat ja teated
 17.00—18.45 pärastl.-kontsert. Kavas: Joh. Strauss, Eilers, Lehar, Rust, Lincke jt. Vaheajal, ca. 18.00 kõne
 20.00—20.35 ilmalik orelimuusika
 21.05—21.35 čello-kontsert. Reger: Soolo-süit d-moll
 22.00—23.00 kuuldepala
 23.50 vahemäng heliplaadelt
 24.00—1.00 tantsumuusika

Königsusterhausen 1571 / 191 / 60
 7.15—7.30 võimlemine ★ 7.35—9.00 konts.
 13.00—13.55 lõunakontsert. Kavas: Koch, Heykens, Lehar, Blume jt.
 14.00—14.45 kuulsad orkestrid — kuulsad dirigendid (helipl.)
 17.00—19.00 pärastl.-kontsert. Teike: Vanad sõbrad, marss. Auber: avam. „Must domino“, Joh. Strauss: Laguunidevalss. Bizet: fant. oop. „Pärilipüüdjad“. Grieg: laul „Peer Gynt'ist“. Lortzing: avam. „Nöidkütt“. Waldteufel: Uisutajad, valss. Puccini: fant. oop. „Tosca“. Rossini: avam. „Varastav harakas“. Marschner: fant. „Hans Heiling“, Joh. Strauss: fant. op. „Lõbus sõda“. Teike: Marss
 20.00—20.30 klaverikontsert. Weismann: Kaks unelpilti. Brahms: a) Rapsodia g-moll, b) Neli valssi. Chopin: Polonees fis-moll
 22.00—23.00 sõjaväekontsert
 23.30—23.45 Jaapani ringhäälingus
 24.00—1.00 öökonsert

Breslau 315,8 / 959 / 60
 7.35—9.40 hommikkontsert ja teated
 17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Rossini, Rust, Zeller, Krüger, Kremser, Robrecht jt.
 19.20—19.50 klaverimuusika. Kavas: Schubert, Reger, Brahms
 22.00—1.00 tantsumuusika ja laul

Berlin-Tegel 356,7 / 841 / 100
 7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
 17.00—18.40 orkestrikontsert. Kavas: Lortzing, Kark, Glan, Palmgren, Massenot, Tosti, Čaikovski, Schubert jt.
 19.30—20.40 kodumuusikat
 21.10—21.35 Fr. Schuberti „Rändur-fantaasia“ klaverile
 22.00—23.00 puhkp.-konts. Piefke: Marss. Rosenkranz: avam. Schilleri draamale „Wallensteini laager“. Macbeth: Araunista mind. R. Strauss: Kuningamarss. Radecke: Parafraas ühe laulu teemal. Wagner: Laul (trompeti-soolo). Ivers: Galantne armastusäratus. Lõpuks kaks marssi

23.20—1.00 öökonsert. Rosenmüller: Üliõpilasmuusika. Schürmann: Vanasaksa balletimuus. Corelli: Concerto grosso nr. 4, d-duur. Händel: Sonata nr. 1, c-moll oboele ja čembalole. Gluck: balletimuus. oop. „Juan“. Sibelius: Armastaja. Wolf-Ferrari: Serenaad

Hamburg 331,9 / 904 / 100
 7.35—9.00 hommikkontsert ja teated
 17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Suppé, Spohr, Lortzing, Joh. Strauss, Nicolai jt.
 19.30—19.45 ringkäik läbi kõigi Johann Straussi operettide (helipl.)

20.00—21.00 tundmatuid Suppé-avamänge sümfooniaorkestri ettekandes
 22.00—22.30 Chopini klaverikontsert Varsavist
 23.20—24.00 muusikaline vahemäng
 24.00—1.00 H. Zilcheri helitööd ork. ja klaveri ettekand. 1. Naljämängu-süit 12 instrumendile. 2. Mozarti klaverikontsert a-duur, Zilcheri kadents. 3. Tantsufant.
München 405,4 / 740 / 100
 8.20—9.30 hommikkontsert
 18.50—19.10 Hans Sachsee klaverikvintett a-moll
 19.10—19.50 kuuldemäng
 21.10—21.35 rahvamuusikat
 22.00—23.00 „Teemanditekütid“, lõbus kuuldemäng
 23.20 vahe-eeskava
 24.00—1.00 tantsuraadio

Leipzig 382,2 / 785 / 120
 7.30—9.00 varane kontsert ja teated
 18.00—18.30 viiuli ettek. klaveri saatel. Kavas Zöllneri helit.
 19.25—20.35 kirev tund sõnas ja helis
 21.10—21.35 L. v. Beethoveni klaverisonaat
 22.00—23.00 rahvamuusikat
 23.20 kammermuusika. Haydn: Divertimento g-duur keelp.-orkestrile, flöödile, oboele ja kahele sarvele. H. Ambrosius: Süit čembalole ja keelp.-orkestrile. Stephan: Muusika seitsmele keelpillile. Weismann: Sümfoonia kammerorkestrile
 0.30—1.30 tantsumuus. helipl.

Praha 470,2 / 638 / 120
 7.15—8.30 teated ja muusika
 16.55—17.45 sümfoonilise jazzork. kontsert
 18.30, 18.50 ja 19.05 heliplaate
 19.20—19.55 saksa eeskava
 20.35—21.05 kvinteti ettekandeid
 21.35—22.00 klaverikontsert
 22.05—23.00 ooperi ülekanne
 23.15—24.00 esperantistide õhtu. Kavas muusikalised ettek. ja kõned

Parimad üksikosad

isehitajaile

JAAKSON & JÄTMAR

Endla 9, tel. 448-33

Viin 506,8 / 592 / 120
 17.05—17.35 pärastl.-kontsert helipl.
 18.10—19.05 kaasaegseid austria heliloojaid instrum.-kvarteti ja sopr. ettek.
 20.20—20.50 čello-kontsert. Beethoven: Variatsioonid Händeli teemal. Granados: Intermezzo. Paderevski: Menuett. Debussy: Clair de lune. Davidoff: Purtskaevul
 21.05—23.05 komöödia
 23.05 esperanto-välissteenistus
 23.15—23.30 sõjaväeork. kontsert. Losleberger: Marss. Pauspertl: Nii tantsitakse Viinis, valss. Dattler: Marss
 23.50 konts. järg. Suppe: „Padaemand“, avam. Jessel: Pulmarong. Eisele: Marss. Rhode: § 11 - popurrii. Fučik: Rügenmilapsed, marss. Lehar: Rumba. Lincke: Siami vahtparaad, karakterpala. Gauby: Marss-polka. Kronegger: Popurrii. Richter: Marss

1.00—2.00 mustlasmuusika Budapestist
Budapest 550,5 / 545 / 120
 18.30—19.00 flöödi-kontsert
 19.30—19.55 ajav.-muus. salongkvinteti ettekandes
 20.30—21.25 Fr. Erkeli oop. „Bank Ban“
 23.15 ilmat. ja mustlasmuusika 0.15 tantsumuusika
Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
 17.25 rahvuslikku muus. ★ 17.30 tantsumuusika ja segakonts. ★ 22.30 ajav.-muusika
Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
 7.30 reportaaž Punaselt platsilt ★ 8.00 paraad Punaselt platsilt ★ 14.00 reportaaž oktoobripidustustelt ★ 18.30 galakontsert

KODUMAINE SAATEKAVA NELJAPÄEVAL, 8. NOV.

Tallinn 410,4 / 731 / 20

Tallinn RKS

7.00 äratusmäng
 7.05 võimlemine (Ernst Idla)
 7.20 hommikkontsert heliplaatidelt
 8.15—8.30 nõuandeid perenaistele (Ellen Lindberg)

Tallinn-Lasnamäe

17.30 heliplaate ja reklaami
 17.45 välismaisi päevauudiseid
 18.00 heliplaate
 18.15 kodumaisi päevauudiseid
 18.30 heliplaate
 18.45 ülekanne Tartust
19.15 Ignace Jan Paderewski mängib (heliplaadid). 1. Beethoven, Adagio sostenuto „Kuupaiste“ sonaadist, op. 27 nr. 2. 2. Schubert, Impromptu. 3. Paganini-Liszt, La Campanella.

19.30 siseministri abi Hugo Kukke kõne
 20.00 ajanäitaja-õendus
 20.01 ülekanne Tartust
20.05 „Valsinustis“. F. Dörmann'i ja L. Jakobson'i kolmevaatuslik operett. Oskar Strauss'i muusika. Tegelasel: Joachim XIII, valitsev vürst — Paul Pinna; Elena, tema tütar — Milvy Laid; krahv Lothar, vürsti vennapoeg — Agathon Lüdig; leitnant Niki — Konstantin Savi; leitnant Moncsi — Ants Esperk; Friederike von Insterburg, hooivadaam — Betty Kuuskmann; Wendolin, kojaminister — Johann Tõnson; Sigismund, vürsti teener — Ants Jõgi; Franz Steingruber, naisorkestri juhataja — Lully Virkhaus; Fifi ja Anni — naisorkestri liikmed. Mängukoht: Joachim XIII vürstiriigis. Aeg: olevik. Saadab ringhäälingu orkester Raimund Kull'i juhat.

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
 17.30 heliplaate ja reklaami
 17.45 ülekanne Tallinnast
 18.15 soome keele tund (R. Janno)
 19.15 ülekanne Tallinnast
 20.01 ilmateade
 20.05 ülekanne Tallinnast

VÄLISMAINE SAATEKAVA

Lahti 1807,2 / 166 / 40

Soome keeles

17.00 ringh. ork. kontsert. Weber: a) „Oberon“, avam. b) Kutse tantsule Liszt: Ungari rapsodia nr. 2. — Čello-soolodid. — Madetoja: Väike süit. J. Hannikainen-T. Hannikainen: Miniatuurid. Klami: Hällilaul Kalevalast — 3 Bf.
 18.20 reportaaži ★ 19.15 laule
 19.40 kõne ★ 20.00 lugemistund
 20.00 sõjaväeork. kontsert
 20.50 kõne ★ 21.10 kontserdi järg

Helsingi 335,2 / 895 / 10

Rootsi keeles

17.00 Lahti ★ 18.30 reportaaž
 19.15 lugemistund ★ 20.00 laule
 20.20 Lahti ★ 20.50 kõne ★ 21.10 Lahti

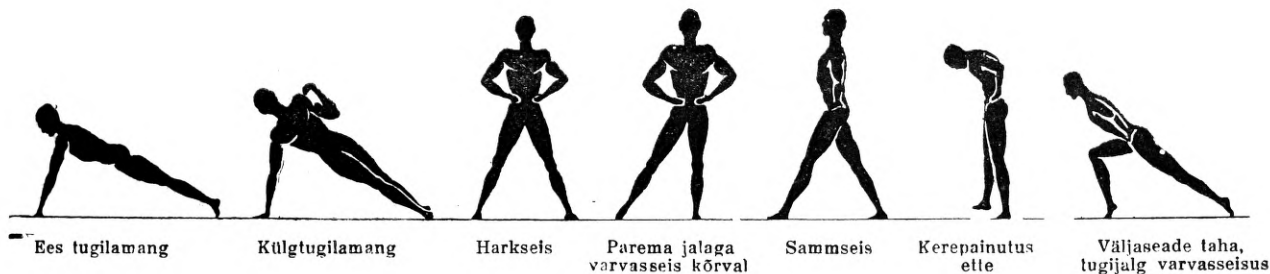
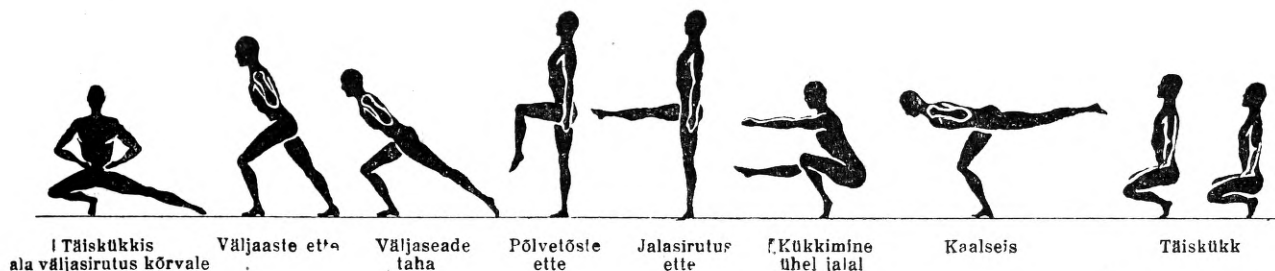
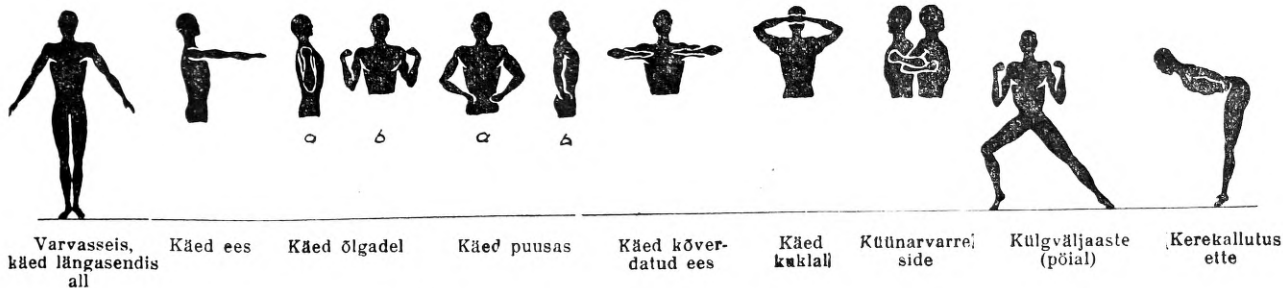
Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30
 14.30 klaverikonts. Couperin: Le reveil metin. Mozart: Adagio h-moll. — Ret-sitatsioon. — Scarlatti: Kaks klaverisonaati

15.00—16.00 ajaviitemuusika
 18.45—19.15 čello-kontsert. Eccles: Sonata g-moll. Schumann: Unistus. Neruda: Berceuse slave. Popper: Ungari rapsodia
 19.15 ülekanne Norrast, Soomest ja Taanist
 20.00—20.30 laule lautele
 21.00—21.45 heliplaate
 23.00 orelikontsert. Ahlén: Koraalpartita. Guilmont: Variatsioonid. Widor: Andan-

Võimlemine ringhäälingus

Põhiseise

te. Duruflé: Scherzo. Dupré: Prelüüd ja fuuga g-moll
23.35—24.00 laule klaveri saatel
Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255.1 / 1176 / 10
17.00—17.45 kontsert ★ 21.00—23.20 Berlioz'i dramaatiline legend „Fausti needmine“. Kaasteg.: solistid, orkester ja koor
★ 23.35—1.30 tantsumuusika
Luksemburg 1304 / 230 / 150
8.45—9.00 heliplaate ★ 13.00—15.00 ork.-kontsert, heliplaate ja teated ★ 19.30 aja- viite- ja tantsumuusika
Saksa eeskava
20.40—21.00 kontsert ★ 21.20—21.35 laule
★ 21.40 saksa kontsert. Kavas: Brüll, Fall, Wagner, Lincke, Blon, R. Strauss jt. ★ 22.50 laule ★ 23.20 tantsumuusika
Riia 514.6 / 583 / 15
Madona 271.7 / 1104 / 20
7.00 läti laul ★ 7.40—8.10 kontsert
12.00 börsiteated ja heliplaate
17.10—17.30 läti laule (E. Zarinš)
18.00—18.10 läti laule sõduritele (helipl.)
20.15—21.05 kammermuusika-õhtu (ülel. konservatooriumist). R. Strauss: Sonata cellole ja klaverile f-duur. Fauré: Sonata viiulile ja cellole
21.25—22.00 kontsert-tantse ork. ettekan- des. Jurjans: Läti tantsud, op. 3. Berlioz: Nõiatule tants. Glasunov: Kontsert- valss. Guiraud: Pärsia tants
22.20 orkestri kontsert. Massenet: avam. oop. „Cid“. Chausson: „Viviana“, poem.

Glasunov: Ballaad. Grieg: Põhja-meloo- diad
23.05—23.30 ajaviitemuusika helipl.
Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395.8 / 758 / 12
7.45 koraal ★ 7.48, 8.07 ja 8.25 helipl.
12.57 aeg. Krakovi fanfaarid
13.10—13.30 laule lastele
13.30—14.00 IV koolikontsert. Filharm.- ork. ja J. Vysocka-Ochlevska (klaver) ja R. Vraga (bass). Grieg: „Peer Gynt“, süit. Brahms: Valss h-duur. Rozycki: Poola tants d-moll. Zarebski: Tarantella. Moniuszko: Krakovjak. Gall: Võlutud printsess. Moniuszko: aaria oop. „Krah- vinna“. Moniuszko: a) Mägestikutants oop. „Halka“. b) Masurka oop. „Kum- mitav loss“
14.10—14.45 kontserdi järg
16.45—17.45 salongorkestri kontsert. Joh. Strauss: „Hommiklehed“, valss. Čai- kovski: „Lenski aaria. Grieg: a) Eroo- tika. b) Armastan sind. Becce: Sügis- unistus. Armandola: Kuupaiste Veneet- sias. Toselli: Serenaad. Čaikovski: Sü- gislaul
19.15—19.45 Schubert: Klaveritrio b-duur, op. 99
20.00—20.20 laule (Aug. Diani)
20.30—20.45 Maurice Chevalier' laulukesi heliplaatidelt
21.00—21.45 „Orkestri ülevaatus“. I. Instru- mentide defilee. II. Soolod: a) viiul ja viola, b) cello, c) kontrabass, d) piko-

lo, e) klarnet, f) oboe, d) bass, h) sarv, i) flööt, j) jahisarv, k) trompet, l) trom- boon, m) ksilofon. III. Finaal
22.00—22.45 õhtukontsert. Ringh. sümf.- ork., S. Argasinska (laul) ja Al. Juno- vicz (flööt). Thomas: avam. oop. „Mig- non“. — Laule. — Rameau: Tamburiin balletisüüdist. — Laule ja flöödiettek. — Saint-Saëns: Sõjamarss Alžiiri-süüdist
23.15—23.45 ja 0.05 tantsumuusika hotell „Bristol'is“
Heilsberg 291.0 / 1031 / 75
7.35—9.00 hommikumuusikat ja teated
17.00—19.00 pärastl.-kontsert. Lortzing: „Undine“, avam. Plotov: mel. „Ales- sandro Stradella'ist“. Ackermans: Ojal. Vieniavski: Masurka. Bizet-Goehr: Pilte Rheinilt. Reissiger: avam. „Kaljuveski“. Hubay: Rozca-čardas. Löhr: fantaasia rahvalaulust „Santa Lucia“. Lehar: mel. op. „Lõbus lesk“. Liszt: Rapsoodia nr. 3. Fučik: Florentini marss. Vaheajal, ca. 18.00 kõne
20.30—21.00 rahvalaule noorte ettek.
21.10 autor esineb
21.40 rahvalaule a capella ja instrum. ettek.
22.15—23.00 tantsumuusika
24.00—1.00 õõmuusika
Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60
7.15—7.30 võimlemine ★ 7.35—9.00 konts.
13.00—13.55 lõunakontsert. Kavas: Lincke, Joh. Strauss, Rhode, Lortzing jt.
14.00—14.45 heliplaate

17.00—19.00 püraatstl.-konts. Heilsbergist
 21.10—22.30 Paul Graener juhatab Berliini filharmoonikuid. Graener: Sinfonia breve, op. 96. Graener: 3 Goethe-laulu orkestri saatel. Bach: Brandenburgi kontsert nr. 3, g-duur. Reger: Neli helipilti orkestrile Arnold Böcklini järele: a) Viuldav eremiit, b) Lainete mängus, e) Surnute saar, d) Bakhanaal
 24.00—1.00 õõmuusika
Breslau 315,8 / 959 / 60
 7.35—9.00 hommikkontsert ja teated
 17.00—18.30 püraatstl.-konts. Kavas: Dopp-ler, R. Strauss, Elgar, Lincke, Johann Strauss jt.
 20.00—21.00 avalik laulmine
 21.10—22.25 kuuldemäng
 22.25—23.00 kitarril kammermuus. Scheid-ler: Sonaat viiulile ja kitarrile. Albert: Sonaat kitarrile. Call: Trio flöödile, bračele ja kitarrile
 23.25—1.00 tantsumuusika
Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
 7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
 17.00—19.00 ajaviitekontsert. Kavas: Mozart, Kahnt, Liszt, Wagner, Raff, Dvo-rak, Blon, Spohr, Svendsen jt.
 20.00—20.40 laule ja keelp.-kvarteti ettek. Roselius: 2 laulu aldile, bračele ja klaverile. Siegl: II keelp.-kvartett, op. 35. Graener: Rapsodia klaverile, keelp.-kartetile ja aldile
 21.10—22.00 Max Reger: Sümfonia, op. 60
 22.00—23.00 „Felix teel“, kuuldestseene
 23.25 Mozart-saade. 1. Uusi variatsioone klaverile Duporti menueti teomal. 2. Rondo a-moll, 3. Sonaat f-duur
 24.00—1.00 Schubert-Liszt (heliplaadelt). Schubert: a) „Rosamunde“, avamäng. b) Keelp.-kvartett es-duur. Liszt: a) 2 laulu tenori ettek. b) Kontsert klaverile ja orkestrile es-duur
Hamburg 331,9 / 904 / 100
 7.35—9.00 hommikkontsert ja teated
 17.00—18.00 püraatstl.-kontsert Breslaust
 20.00—20.50 kuuldemäng
 21.00—22.10 „Fausti needmine“, dramaatiline legend 4 osas
 22.10—23.00 tantsumuusika
 23.20 jahi- ja joomalaule koori ja džembalo ettekandes
 24.00 ajaviitemuusika. Rossini: „Varastav harakas“, avam. Glinka: Capriccio brillante. Millöcker: pop. op. „Gasparone“. Lautenschlägel: Port Saidi sadamas. Jos. Strauss: Külanäskused. Austriast, valss. Almers: Marss
 1.00—2.00 õõmuusika (lühil.-saatja kaudu). Weber: avam. ja aaria oop. „Oberon“. Lortzing: balletimuus. „Undinest“. Marschner: Aaria. Pfitzner: avam. oop. „Christelflein“. Humperdinck: duette ooperist „Kuningalapsed“
München 405,4 / 740 / 100
 8.00—9.30 hommikkontsert
 17.00—18.30 videvikkonts. Kavas: Haydn, Mozart, R. Strauss, Novalis jt.
 18.45—19.30 klaveri ja viiuli ettek.
 20.05—21.00 puhkp.-kontsert. Buchner: Marss. Lassen: Peo-avamäng. Wagner: Suur fant. oop. „Rheinikuld“. Schubert: Andante h-moll sümfonia. Wagner: Palverändurite koor ja Ehatähe-laul oop. „Tannhäuser“. Schlenk: Marss
 21.10—22.00 õhtukontsert. Gluck: avamäng „Iphigenie Aulisest“. Beer-Walbrunn: Michelangelo-laule. Reger: Ork.-süit vanas stiilis. — 2 koorilaulu ja üks koraali eelmäng M. Regerilt
 22.30—23.00 õhtukonts. järg. M. Reger: Koraali eelmäng. Schubert: Lõpetamata sümfonia (h-moll)
 23.30 vahe-eeskava
 24.00—1.00 õõmuusika
Leipzig 382,2 / 785 / 120
 7.30—9.00 varane kontsert ja teated
 17.00—18.00 püraatstl.-kontsert Breslaust
 18.25—18.55 viiulisaade

19.35—20.35 ajaviitekontsert. Gfaller: avamäng op. „Rumal August“. Schütt: Valss. Smigelski: mel. op. „Naschmarkt kuninganna“. Nedbal: mel. op. „Poola veri“
 21.10 muusikaline tulevärk helipl.
 22.00—23.00 muusikaline kuuldemäng
Praha 470,2 / 638 / 120
 7.15—8.30 teated ja muusika
 18.55—19.55 saksa eeskava
 21.30—22.20 kuuldemäng
 22.20—23.00 Ondričeki kvarteti kontsert
 23.15—24.00 šrammelmuusika
Viin 506,8 / 592 / 120
 17.10—18.00 kuulsaid kunstnike helipl.
 18.30—19.00 laule ja aariaid baritonit ettek.
 21.15—23.10 ajaviitekontsert. Engelhardt: Marss. Millöcker: avam. oop. „Kerjus-üliõpilane“. Warren: Foxtrot. Büttner-Tauber: Laul ja foxtrot. Engel: Karakterpala. Lehar: Zwanzinette. Klose: Tango. Raszat: Foxtrot. Kalman: Valss. Stolz: Laul ja foxtrot. Cesoli: Rio, tango. Conradi: Offenbachiana, pop. Dohm: Inglisvalss. Buder: Foxtrot. Komzak: 2 laulu. Doelle: Tango. Szaboles: Slow-fox. Ziehrer: Valss. Doelle: Foxtrot. Castrucho: Aca gitana, tango argentino. Granichstaeden: Laul. Warren: Nagasak, fox. Salter: Paso doble. Dostal. Teemandid ja pärlid, pop.
 23.50 Joh. Seb. Bach: tähtsamad klaveri- ja orelipalad. 1. Koraali eelmäng. 2. Partita g-duur (klaver). 3. Prelüüd ja fuuga c-duur
 6.30—2.00 tantsumuusika
Budapest 550,5 / 545 / 120
 18.34—19.30 tantsumuusika
 20.00—21.00 ungari laule mustlasork. ettek.
 22.35—22.50 heliplaate
 23.40 klaverikontsert. Kavas: Chopin ja Liszt
 0.20 ajaviitemuus. salongkvinteti ettek.
Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
 17.00—18.30 kontsert ★ 19.30 tantsumuus. ja sega-eeskava
Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
 17.20 ajav.-muusika ★ 20.30 revolutsiooni- list muusikat

REEDEL, 9. NOV.

KODUMAIN SAATEKAVA

Tallinn 410,4 / 731 / 20
 Tallinn RKS
 7.00 äratusmäng
 7.05 võimlemine (Ernst Idla)
 7.20—8.30 hommikkontsert heliplaatidelt
 Tallinn-Lasnamäe
 17.30 heliplaate ja reklaami
 17.45 välismaisi päevauudiseid
 18.00 heliplaate
 18.15 kodumaisi päevauudiseid
 18.30 lastetund
 19.00 ülekanne Tartust
 19.30 Nii avaldub armastus helides! (heliplaadid.) Martini, romanss „Rõõm armastusest“ — Marek Weber'i orkester. Heyman & Suesse, Mu vaikne armastus — Derickson (tenor). Karakterpala „Armastusõnn“ — Bekka keelpillideork. Lenoir, Kõnele mulle armastusest — Tom Jones'i orkester. Goublier, Unistan Sinu armastusest — Lucienne Boyer (sopran). Grieg, Sind armastan — de Groot'i orkester. Abraham, valss „Toujours l'amour“ — Gitta Alpar (sopran). Freed & Brown, Pagana armastuslaul — Salongorkester. Bixio, Armastuse viimane sõna on öeldud — Marek Weber'i orkester.
 20.00 ajanäitaja-õendus
 20.01 ülekanne Tartust
 20.35 Huvimat sümfoniilise muusikasse. (Kontsert nr. 9 heliplaatidelt.) L. v. Beethoven, Sümfonia nr. 9, D-moll, op. 125. Londoni sümfoniaorkester ja fil-

harmoonia koor. Juhatab A. Coates. Seletusi annab Albert Uksip
Tartu 579,2 / 512 / 0,5
 7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
 17.30 heliplaate ja reklaami
 17.45 ülekanne Tallinnast
 19.00 eradotsent dr. med. K. Lellep: „Õige tee vaimlise arengus“ sarjast „Vaimu-tervishoid“ (Eesti Tervishoiu Muuseumi loeng)
 19.30 ülekanne Tallinnast
 20.01 ilmataede
 20.05 dr. G. Vilberg: Tähtsamaid kodumaa arstirohu-taimi
 20.35 ülekanne Tallinnast

VÄLISMAINE SAATEKAVA

Helsingi 335,2 / 895 / 10
 Soome keeles
 17.00 rignh. ork. kontsert. Suppé: Kuradi-marss. Lincke: avam. „Lysistrata“. Albeniz: Sügis, valss. Kalman: mel. op. „Silva“. Grünfeldt: Romanss. Amadei: keskaegne süit „Minnelaulja“. d'Ambrosio: Canonetta ja romanss. Dvorak: Slaavi tants nr. 8
 18.10 kõne ★ 18.30 laule ★ 19.15 kõne
 19.30 harmoonika-muusika
 19.45 retsitsatsioon
 20.00 Tampere linna ork. sümfoniakonts. Čaikovski: V sümfonia (Andante — Allegro con anima — Andante cantabile — Valss — Finale — Andante maestoso — Allegro vivace. — Vaheaeg. — Ester Ingman, laule — Linnala: Soome rapsodia
Lahti 1807,2 / 166 / 40
 Rootsi keeles
 17.00 Helsingi ★ 18.10 kõne
 18.30 retsitsats. ★ 19.15 laule ★ 19.40 kõne
 19.50 kõne ★ 20.05 Helsingi
Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 135* / 221 / 30
 14.00—15.00 ajaviitemuusika
 15.20—15.40 ettek. džembalol. Händel: Süit. Turini: Sonaat des-duur
 18.05—18.40 lõõtsarmoonika muusika
 19.00—19.55 heliplaate
 21.50 ringh. ork. kontsert. Rameau-Motl: Balletisüit. Gluck: 3 laulu. Kienzl: Avamäng. Schillings: Intermetso „Mona-Lisa'st“. Thomas: aaria oop. „Mignon“. Saint-Saëns: aaria oop. „Simson ja Delila“. Bizet: aaria oop. „Carmen“
Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
 16.30—18.30 instrum.-ansambli kontsert ★
 21.10—21.15 helipl. ★ 23.25—23.45 laule ★
 23.45—0.05 mandol.-sooloseid ★ 0.05—1.30 tantsumuusika
Luksemburg 1304 / 230 / 150
 8.45—9.00 heliplaate ★ 13.00—15.00 ork.-kontsert, heliplaate ja teated ★ 19.30 ajaviite- ja tantsumuusika
 Hollandi eeskava
 20.35 hollandi raadio-kabaree ★ 21.20 kuni 21.35 ja 21.40 laule ★ 21.50 ork.-kontsert. Kavas: Beethoven, Waldteufel, Chopin-Petras jt. ★ 22.30 kontsert Hill ★ 22.45 ork.-kontserti järg. Kavas: Ketelbey, Arnold, Benatzky, Brahms, Eilenberg jt. ★ 23.40 tantsuplaate
Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20
 7.00 koraal ★ 7.40—8.10 kontsert
 12.00—12.30 börsiteated ja heliplaate
 17.30—18.00 laulu-ettek. helipl.
 18.30—19.00 läti muusika mandol.-ork. ettek. Vitol: Väike polka. Schubert: Melankoolia. Ore: Džüna meloodiaid. Naglinš: Valss. Blums: Süit läti rahvalauludest
 19.30—19.58 Grieg'i helitööd mandol.-ork. ettekandes
 20.30—21.00 läti laule koori ettek.
 21.20—23.30 ooperimuusika-õhtu. Kalninš:

17.00—18.00 eesti ja läti muusika. Sõjaväe-ork. ettek. Stiebrins: Rügemendi marss. Jurjans: Pidulik marss. Tamm: Eesti rapsoodia. Kribe: „Sõdurid on kurvad“. Liinev: Eesti kalurite tants. Medins: Tants. Vitoliņš: Läti rapsoodia nr. 2. Kull: Tuljak

18.30—19.00 orelikontsert (A. Kalniņš). Bach: Prelüüd ja fuuga e-moll. Guil-mant: Adagio. Sgambatti: A. Dante. Kal-niņš: Pastoraal. — Koraal

19.30—20.30 jumalateenistus Läti armee 15. aastapäeva puhul

21.25—22.00 läti laule meeskvaritetti ettek.

22.15 kontsert heliplaatidelt

22.45—24.00 tantsumuusika helipl.

Varssav 1345 / 212 / 120

Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.45 koraal ★ 7.48, 8.07 ja 8.25 helipl.

12.57 aeg, Krakovi fanfaarid

13.10—14.00 tantsumuusika

14.05—14.30 laulu- ja klaveriettek. (helipl.)

16.45—17.00 uudisheliplaate

18.00 soprani ja kontraaldi duette (Br. Marvid ja L. Czechovizv). Zelenski: Bar- karoll. Joteyko: Selge öö. Svierzynski: Vaikne öö. Offenbach: Barkaroll

18.15—18.50 kontsert J. Klengel'i mälestu- seks. Klengel: Cellokvartett. Popper: „Requiem“ kolmele cellole ja klaverile. Klengel: „Hymn“, op. 35. 12 cellole

19.15—19.45 klaverikontsert (J. Kaszovs- ka). Szymanovski: Fantaasia. Chopin: Valss es-duur, op. 18. Liszt: a) Taran- tella, b) Veneetsia ja Neapol

20.00—20.20 viiulikontsert (G. Stefan). Bach: Toccata ja fuga d-moll. Schu- bert-Liszt: Serenaad. Manen: Laul

20.30—20.45 heliplaate

21.00—21.45 ajaviitemuusika. Ringh. ork., saksofoni ja kitarr ettek. Gangberger: Väike salk. Waldteufel: „Lilled“, valss. — Kitarr ettek. — Gangberger: Metsa muinasjut. — Saksofoni ettek. — Leo- pold: „Globtrotter“, marss

22.00—23.00 õhtukontsert. Ringh. sümf.-ork. V. Biedrjajevi juh. ja D. Smirnov (tenor). Litloff: avam. „Robespierre“. — Puccini: aaria oop. „Tosca“ (III, aktist). Massenet: stroofid oop. „Werther“. — Liszt: Ungari rapsoodia nr. 1. — Rach- maninov: Sirelid. Grečaninov: Hällilaul. Rossini: Almagiva kavatiin oop. „Se- villa habemeajaja“. — Grieg: Norra tants nr. 2

23.15—24.00 tantsumuusika restor. „Gast- ronomja“st“.

0.15 tantsumuusika J. Lensen'i salongork. ettek. (helipl.)

1.00 tantsumuusika. Dancing „Paradis“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.35—9.00 hommikumuusikat ja teated

17.00—18.50 päraatl.-kontsert. Kavas: Sup- pé, Bizet, Kreutzer, Dostal, Liszt, Wald- teufel, Rhode jt. Vaheajal, ca. 18.00 kõne

19.30—20.00 videvikumuusika

20.05—21.00 lõbus tund tantsumuusikaga

21.15—23.00 rahvustund. „Friedrich Schil- ler“. Saksa ringhäälingu pidulik üle- kuulsa luuletaja 175. a. sünnip.

23.30—1.30 tantsumuusika

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.15—7.30 võimlemine ★ 7.35—9.00 konts.

13.00—13.55 lõunakontsert Leipzigiist. Ka- vas: Teike, Strauss, Lincke, Eilenberg, Nessler jt.

14.00—14.45 nädalalõpu-salat (helipl.)

17.00—19.00 päraatl.-kontsert

19.40—20.45 kirev tund uute talentidega

21.15—23.00 v. Heilsberg

23.35—23.45 spordiveste

24.00—1.30 tantsumuus. Hamburgist

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.35—9.00 hommikkontsert

17.00—19.00 ajav.-kontsert. Kavas: Kom- zak, Cherubini, Gounod, Schütt, Leon- cavallo, Zeller, Dostal jt.

19.20—19.50 viiulimuusika. Spohr: Viiuli- kontsert nr. 11. Sarasate: Introduktsioon ja Tarantella

20.15—20.40 järgmise nädala eeskava ja heliplaate

21.10—23.00 v. Heilsberg

23.30—2.00 kirev öömuusika. Kaasteg.: solistid ja orkester

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert

17.30—19.00 laule lautele

19.50—20.25 väike õhtumuusika. Reinecke: Duette sopranile ja aldile. Svendsen: Romanss; Blumer: Capriccio viiuli ettekandes. Hiller: duette sopranile ja aldile

21.15—23.00 rahvustund (v. Heilsberg)

23.30—2.00 tantsumuusika

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.35—9.00 hommikkontsert ja teated

17.00—18.50 kirev päraatlõuna

20.30—21.00 klassikaline klaverikontsert. Haydn: Variatsioonid es-duur. Mozart: Fant. d-moll. Beethoven: Rondo c-duur. Schubert: a) Uued saksa tantsud. b) Impromptu es-duur

21.10—23.00 rahvustund (v. Heilsberg)

23.20 muusikaline vahemäng

24.00—2.00 tantsumuusika

München 405,4 / 740 / 100

8.00—9.30 hommikkontsert

17.00—18.30 videvikkontsert. Kavas: Geb-

hard, Sibelius, Dvorak, Wolf-Ferrari, Reger, Amadei jt.

18.50—19.10 laule laste ettekandes

20.05—21.00 muusikat tsitri ettekandes

21.15—23.00 rahvustund (v. Heilsberg)

23.20—1.00 kirev õhtu Regensburgis

Leipzig 332,2 / 785 / 120

7.30—9.00 varane kontsert ja teated

17.00—18.00 päraatl.-kontsert

19.35—20.00 koorilaule

20.00—21.00 heliplaate

21.15—23.00 rahvustund (v. Heilsberg)

23.40—1.30 tantsumuusika

Praha 470,2 / 638 / 120

7.15—8.30 teated ja muusika

16.55—17.40 sõjaväeorkestri kontsert

18.05—18.25 prantsuse laule

18.35—18.45 heliplaate

19.05—19.55 saksa eeskava

20.25—20.35 heliplaate

20.50—23.10 Lecocq'i koom. oop. „Mazel Angot“

23.25 heliplaate

23.40—0.30 jazzorkestri kontsert

Viina 506,8 / 592 / 120

17.10—18.10 konts. üle. Steiermarki kon- servatooriumist. Kavas: J. S. Bach, Brahms, Schubert jt.

18.35—19.40 päraatl.-kontsert. Kavas: Men- delssohn-Bartholdy, Hügel, Stolz, Gou- nod, Ziehrer, Delibes, Komzak jt.

20.45—21.30 A. Bruckner: Keelp.-kvintett f-duur

23.00—23.20 õhtukontsert. Killer: Marss. Nedbal: Avamäng. Hildebrandt-Slomon: Pop. tuntud üliõpilas- ja joomalaulest

23.50 kontserdi järg. Stolz: Karakterpala. Meyer-Helmund: Gavott. Eysler: pop. op. „Naerev abielumees“. Ganglberger: Marss. Fetras: Valss. Geiger: Laul. Wagner: Marssilaul. Weinberger: Valss. Eilenberg: Galopp

0.45—2.00 tantsumuusika

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.35—19.15 ajaviitemuusika

19.45—20.40 heliplaate

22.35 ooperior. kontsert. Thomas: Mig- non. Massenet: Thais — meditatsioon. Saint-Saëns: Simson ja Delila. Masse- net: Manon — unistus. Suppé: Ilus Ga- lathia. Offenbach: Hoffmanni lood. Offenbach: Ilus Helena — popurrii

24.00 mustlasmuusika

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

22.00 tantsumuusika ja sega-eeskava

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

21.00—22.00 õhtukontsert

Mikrofoniga läbi metsa ja põllu. Alles hiljuti tegi Prantsuse ringhääling katset tutvustada oma kuulajaid looduseluga metsas ja põllul. Seks otstarbekas seati mikrofon üles keset Compiègne metsa. Sel viisil loodeti kuulajatele demonstreerida faasanite elu vabaduses. Mikrofon tungis küll igasuguseid loodushääli, kuid mitte faasanite oma, kuna need vaiksikid kangekaelselt. Hiljem anti selle asemele üle reportaaž faasanijahist, kus hele jahisarve hüüd andis suurepäraseid akustilisi effekte.

Saateamatöörid Inglises. Teatavasti on Inglise esi- mene maa, mis tahab kaotada valjuid rahvusvahelisi määrusi saateamatöörismi alal. Võttes arvesse selliste amatööride suuri teeneid, on neile juba muu hulgas antud teatud soodustusi lainepikkuste suhtes. Nii võib kasutada lainepikkusi 170 m (20 kHz), 80 m (40 kHz) ja 20 m (50 kHz). 10-meetriline lainepikkus on jäetud kaugenägemisülekanneteks.

Peilimisjaamad Itaalias. Itaalias on praegu kavat- susel kogu ranniku varustamine peilimisjaamadega, et kindlustada laevasõitu. Kogusummas on nähtud ette 41 sellist jaama. Kogu kava teostamiseks on nähtud ette 10 aastat.

Ameerika spetsialiseerumine. Suurearvulisse Amee- rika N. B. C. ringhäälingu kunstnike perre kuulub noor daam, kes on spetsialiseerunud mitte just igapäevasele alale. Ta imiteerib nimelt nutvaid lapsi. Nagu kuulda, polevat tema pisarad sugugi asjata.

Merekohin ringhäälingus. Portugaalia raadioklubi „Emissora Nacional“ asetas hiljuti mikrofonid kaljusele merekaldale, et kanda üle ehtsat merekohinat, mis oli vajalik üheks kuuldemänguks.

Ringhääling ja heliplaat. Üheks paremaks saate- kava osaks on kahtlemata heliplaat. Juba ringhäälingu algaastail kasutati teda väga laialdaselt. Kui palju heli- plaate mõnes stuudios on pikema aja kestel ette mängi- tud, selgub sellest, et Austria ringhäälingus on „läbi töötatud“ plaat, mille läbimõõt on umbes 1500 m (kui kõik ettemängitud plaadid liita üheks). Sellise hiigel- ketta pindala vastab juba mõne väiksema linna pind- alale.

Saatjad kõigile Prantsuse sõjalennukeile. Hiljutiste lennumanöövrite kogemuste järele otsustati kõik sõja- lennukid varustada nii saate- kui ka vastuvõtuapa- raatidega.

MÕNINGAID ÜLDTINGIMUSI L.-L.-VASTUVÕTJA EHTAMISES

Hea l.-l.-vastuvõtja konstruktsioon erineb nii mitmeti tavalise ringhäälingu-vastuvõtja konstruktsioonist. Seepärast tuleb enne l.-l.-vastuvõtja ehitamisele asumist üksikasjaliselt selgitada, millistele nõuetele peab vastama tema konstruktsioon ja kui võrd tähtsad on need muudatused, mis annavad vastuvõtjale erilise l.-l.-vastuvõtja ilme.

Esimeses järjekorras häälestusringid: mida suurem sagedus (lühem laine), seda väiksemaks lähevad võnkeringide üksikud komponendid, s. t. poolid ja kondensaatorid. Lisaks sellele peab ka reguleeritava häälestuskondensaatori alg- ja lõppmahtuvuse vahakord olema võimalikult väike (umbes $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$). Vastasel korral katab kondensaator liig suure sageduste piirkonna ja häälestamine muutub raskeks ja ebamugavaks.

Kuna l.-l.-amatööridele on tähtsad ainult nende töötamiseks antud lainepiirkonnad, siis tavalise amatöörvastuvõtja häälestusringid on alati selliselt dimensioneeritud, et pöörkondensaator katab ainult teatava väikese lainepiirkonna (1—80 m, vastavalt 20, 40 või 80 meetrilisele amatöörpiirkonnale). Sellise konstruktsiooniga vastuvõtjat nimetavad amatöörid „band“-vastuvõtjaks ja ainult „band“-vastuvõtja võimalikult kerge ja mugava häälestuse amatöörpiirkonnas. Kuid isegi „band“-vastuvõtja juures on häälestus kaunis kriitiline, kuna kitsa amatöörpiirkonna piirides töötab korraga kümneid saatjaid. Sellest tingituna on „peentellimine“ erilisel suure lihtsuse ja hea peenreguleerimiskaala on ilmingimata tarvilik. Meie raadioturul leidub mitmesuguseid häid peenreguleerimiskaalasisid. Sobivamad nendest on „Utility“ skaalad. Veel paremad, kuid veidi kallid on ameerika „National“ skaalad.

Teine väga tähtis tegur hääletusahelate juures on nende stabiilsus, võib vabalt öelda, et parem olgu pool isoleeritud traadist ja toru peale keritud ja kõvasti üle lakitud, kui mõni „ultra lowloss“ spiraalne ehitus, mille toeks on ainult õhk ja milline kõigub ja vibreerib vähe-magi pörotuse juures. Ebastabiilne pool või laagrites logisev kondensaator teevad ka parima l.-l.-vastuvõtja kasutamiseks kõlbmatuks. Üldse tuleb l.-l.-vastuvõtja ehituse juures erilist rõhku panna konstruktsiooni stabiilsusele. Ei tohi olla mingisuguseid lahtisi ühendusi, kõik osad peavad olema hästi ja kindlalt kinnitatud.

Ülalmainitud „low-loss“ põhimõtte õieti kasutatuna omab suurima tähtsuse l.-l.-vastuvõtja juures. Teatavasti kasvavad mitmesugused kaod (dielektrik, mahutuvuslikud kaod jne.) sageduse suurenemisega ja kui vastuvõtja konstruktsioon ei ole küllalt kaovane, siis läheb sumbumus nii suureks, et vastuvõtja muutub ebastabiilseks ja ebaselektiivseks. „Low-loss“ põhimõtte on üldiselt tuntud: võimalikult vähe isolatsioonmaterjali, võimalikult suurem vahe üksikosade vahel, võimalikult lühikesed ühendused. See kõik kuulub „Low-Loss“ põhimõtte juurde, mida meie siinkohal pikemalt ei aruta.

Suurima tähtsuse l.-l.-vastuvõtja juures omab õige kapseldamine (varjamine), kuna ta on eriti tundelik igasuguste välismõjudele. Eriti segav kuulmise juures võib olla nn. „käemõju“, s. t. häälestuse muutmise kuulaja kehamahtuvuse mõjul. Parim abinõu selle vastu on

vastuvõtja täielik varjumine (aluminium- või raudkast). Ühtlasi on väga tähtis, et vastuvõtja kõrge- ja madal-sagedusosad oleksid üksteisest täielikult eraldatud ja varjatud, sest vastasel korral tekivad mitmesugused segavad sisemised sidestused, milliste tagajärjel võib vastuvõtja muutuda äärmiselt ebastabiilseks.

Eriti tuleb selle eest hoolitseda, et aparaadi väljumisjuhtmed (telefonijuhtmed) oleksid täiesti kõrgsagedusvabad, sest vastasel korral ei aita ka kõige täielikum vastuvõtja varjumine ja „käemõju“ on nii suur, et iga peapööramisega kaob vastuvõteta saatja üldse kuuldavuse piiridest ära. Parim abinõu selle pahe vältimiseks on väljumisfransformaatori kasutamine, milline tõkestab kõrgsagedusvoolude läbipääsu telefonijuhtmetesse. Mõnikord aitab ka k.-s.-filtri lülitamine lõpp-lambi ette.

Õige lülituse valik

Vana õilis amatööride põhimõte — see lülitus on parim, mis sulle kõige enam meeldib — on maksev teatavate reservatsioonidega ka l.-l.-vastuvõtjate kohta. Pea iga lülitusega võib saavutada rahuldavaid tagajärgi, kuid amatööride kauaaegse töötulemusena on välja kristalliseerunud mõned lülitused, mis annavad parimaid tagajärgi ja rahuldavad nõudlikumaid soovide.

Lihtsaim ja odavam on muidugi harilik audion-vastuvõtja ühe või kahe m.-s.-astmega. Kuid selle lülituse selektiivsus ja tundelikkus on võrdlemisi väikesed, nii et ideaalseks seda lülitust nimetada ei saa. Kuna amatöörpiirkonnad on saatjatega üleüllastatud, siis on rahuldavaks tööks kõrge selektiivsus rohkem kui tarvilik ja seepärast tuleb amatööridele haarata komplitseeritud abinõude järele.

Märksa rahuldavamaid tagajärgi annab l.-l.-vastuvõtja ühe k.-s.-astmega, millele järgneb audion ühes ühe m.-s.-astmega. Kuigi k.-s.-võimendus lühilaine juures on tunduvalt nõrgem võrreldes normaallainega, aitab siiski üks kõrgsagedusaste tõsta vastuvõtja tundelikkust ja selektiivsus, eriti veel siis, kui k.-s.-lamba kasutada mõnda võimast k.-s.-pentoodi. Peale kõige muu aitab k.-s.-aste väga palju kaasa l.-l.-vastuvõtja stabiilseks tööks. Kuna k.-s.-aste on niiõelda lüli antenni ja audioni vahel, kaotab antenn oma sumbutava mõju audioni võnkeringidele. Kaovad igasugused surnud punktid, mis nii tavalised hariliku audioni juures, vastuvõtja graduatsioon jääb püsivaks iga antenni juures jne. Ehkki hästi ehitatud 3-lambiline võib rahuldada kõige nõudlikumad soovid, kuid siiski on olemas veel üks lülitus, millist võib pidada l.-l.-vastuvõtja ideaaliks: l.-l.-super. Võib olla kunagi hiljem tulen selle teema juurde tagasi ja annan seletusi l.-l.-superi ehitamise ja töötamise kohta. Täheandan vaid, et l.-l.-super on aparaat, mille ehitus on väga keeruline ja kaunis kallid. Et ka lihtsama aparaadiga võib saavutada aukartustäratavaid tagajärgi, siis pole mõtet esialgu superiga katsetama hakata.

V. Suigusaar ESXC.

KIRJAVASTUSEID

G. X G. Rakke. 3-lamb. l.-l.-patareivastuvõtja ehituskirjeldus ilmub lähemas l.-l. eriosas. Sellele järgneb saatja kirjeldus. Edaspidi avaldame ka l.-l. võrkaparatuuride ehituskirjeldused. Toimetuse.

Beethoveni loominguga põhimõte

Beethoven oma loominguga oli klassikalise muusikaajajärgu lõpp-punktiks ja andis ühtlasi kindla suuna temale järgnevatel romantikute muusika edaspidisele käigule.

Beethoveni muusikalise loominguga põhimõte on inimkonna tung vabadusele, ning võitlus kõrgeimate ja parimate lootuste teostamise eest. Sõna „vabadus“ esineb siin oma kõige laiemas mõttes: see on vabadus usulises, poliitilises, teaduslikus, kunstilises suhtes ja eraelus; see on südametunnistuse-, kodaniku-, mõtte-, tahte- ja üldse kõigi inimeste tegude vabadus sisemises ning välises elus. Kuid see vabadus ei ole piiritu.

Beethoveni eetilise printsiibi järele inimese vabadus ei sisaldu mitte luksuslikus ning tööta elus, vaid kättevõidetud õnnes, mille ta omandanud raske võitluse järele saatusega. Õigus vabadusele peab inimeses esile kutsuma vastutustunde. Inimene omandab vabaduse õiguse küll juba sündimise päevast; et aga omada vabadust ennast, peab ta selle saavutamaks omal jõul teadlikult vabatahtliku kohusetäitmisega — ta peab võitma omale vabaduse. Et olla vaba, peab teataval määral olema kangelane. Kangelaslikkus võib avalduda väga mitmesuguselt: alates suurtegevusest grandioosel ülemaailmalisel ajaloolaval ja lõpetades ausa ning mehise võitlusega igapäevaste hädade ja kiusatuste vastu meie koduse elu kitsas ringis. Nii üks kui teine aitab kaasa üldinimlikule edule ja headuse võidule kurjuse üle.

Vaatleme lähemalt, millisel teel Beethoven jõudis vabaduse võitluse mõtteni. Juureldes ta leidis, et inimene oma vabadustungis kõige pealt püüab võita välist maailma. Kultuuri arenemisega saab inimene rohkem ja rohkem vallutada väliseid loodusjõude, kuid ainult teatava piirini — näiteks ei suuda inimene võita surma. Et inimesel puudub võimalus vallutada oma tahte kogu füüsilist maailma, siis pöördub ta täielise vabaduse saavutamiseks kõlblise võimu poole, mis eraldub füüsilisest seega, et ta on piiritu. Tahe, mis on vaba füüsilisest takistusest, annab inimesele võimaluse jääda truuks oma märgitud kohustusele, hoolimata igasugustest saatuse hoopidest. Schilleri sõnad „Sinu riinus põleb sinu saatuse täht“ satuvad täiesti kokku Beethoveni vaatega, kes tungis vaimu vabadusele, mis ei olene ümbritsevast maailmast ning allub ainult isiklikult kõlblisele seadusele.

Beethoveni ideelise loominguga põhialuseks oli Kanti eetika: „Kõlbline seadus minu sees ja tähistaevas üleval minu kohal!“ See lause oli ühes Beethoveni märkuste vihvas kirjutatud isegi 3 hütüümärgiga. Oma püüetes vabadusele näeb inimene, et sündmused inimese elus ei olene mitte üksikute isikute tahtest, vaid alluvad võimsamatele seadustele. Eemaldudes mõttes maast näeb ta lõpmatut tähistaevast, mis kõneleb maailma piiritu avarususest, milles valitsevad igavesed seadused ja kus inimese elu kõigi murede ja rõõmudega osutub ainult silmapilguks aja lõpmata käigus. Taeva piiritu sügavuse ja maailma lõpmatuse ning muutmatu korrapärasuse tunne sisendab inimesele usulise idee koos üleva kujutlusega Jumalast — looduse kõrgemast vaimust, kes täidab ja läbib kõige oleva.

Beethoveni usulise vaate tõttu seisid tema kirjutuslaual alati järgmised read, mis on võetud Champollion'i dešifreeritud egiptuse hieroglüüfidest:

„Ma olen see, mis on olemas. Ma olen kõik, mis on, mis oli ja mis tuleb; ükski surelik pole tõstnud mult eesriiet, s. o. pole mind mõistnud“. „Ta on ainus iseneses ja selles ainsas on kõik asjad.“

Vastavalt Kanti etikale Beethoven võitles oma kohusetunde ja usulise idee nimel ennastsalgavalt kõigi elukannatustega, et oma loominguga, või õigemini oma kunstiliste suurtegevuste kaudu kas või silmapilguks teha inimkonda õnnelikuks, vabastades ta kõigist maisetest hädadest ning viies ta kõrgeimale vabadusele, mis sisaldu kõigi inimeste võrdsuses ja vendluses. Seda vabadust

kuulutab Beethoven avalikult ja hiilgavalt oma muusikalises loomingus.

Vabadusvõitluse põhimõte esineb kõigis Beethoveni tähtsamates teostes ja seejuures väga mitmekesiselt. Sümfooniatest esineb see mõte kõige tugevamalt III, V ja IX sümfooniais.

Et Beethoveni muusikaline surematus põhjeneb just tema sümfooniatel, millede väljendub kujukalt ka tema loominguga põhimõte, siis anname siinkohal kokkuvõtliku ülevaate kõigi sümfooniade kohta:

I ja II sümfoonia kirjutamise ajal ei olnud Beethovenil veel väljakujunenud tema loominguga põhimõte, ja selles, niiöelda ettevalmistavas ajajärgus aimbab ta enam või vähem järele eelkäijaid Haydnit ja Mozartit.

III sümfoonia põhimõtteks on üksiku isiku võitlus poliitilise vabaduse eest (Vaata Raadio nr. 184).

IV sümfoonia avaldub elurõõmus meeleolu, sest see on kirjutatud ajajärgul, mil Beethoven oli armunud ja unistas perekonna-õnnest.

V sümfoonia kuulub ajajärku, kus Beethoven võitleb oma elu suurimat võitlust ja teostab oma loominguga põhimõtte — vabadusvõitluse idee. Selle sümfoonia sisu märkis Beethoven järgmistes sõnadega: „Nii koputab saatuse uksele“, viibates seejuures saatusemootiivile teose kahes esimeses taktis, mis koosneb neljast noodist ja millele on ehitatud sümfoonia terve esimene osa. Viienda sümfoonia aluseks on Beethoveni isiklikud elamused tema õnnetuse ajajärgul (kurtuse algus, õnnetu armastus, täieline üksindus jne.). Ühenduses oma isiklike kannatustega püüdis Beethoven nimetatud sümfoonia loomisel täieliselt läbi elada kõigi inimeste kannatust ja jõudis niiviisi selles sümfooniais üldinimliku probleemi. Inimvaimu võitluses saatusega kerkib üles küsimus: olla või mitte olla — võit või hukatus. See on sügavalt dramaatiline kujutus helides, mis näitab saatusekõikidest vapustatud inimhinge järk-järgulist üleminekut pimedusest valgusele.

VI sümfoonia kirjeldab looduse ilu vägevust (vaata Raadio nr. 185).

VII ja VIII sümfooniais puuduvad igasugused probleemid ja võitlused. Teostes keeruliste psühholoogiliste probleemide lahendamisel ning vaatamata süvenevale kurtusele tundis Beethoveni lai iseloom tarvidust vahel olla rõõmus. Säärasel rõõmsa meeleolu ajajärgul on kirjutatud teineteise järele kaks sümfooniati, millest VII on täidetud rõõmsast meeleolust, kuna VIII iseloomulikuks jooneks on huumor.

IX sümfoonia kujutab võitlust inimkonna kõlblise täiuslikkuse eest (vaata seletusi eelpool).

Beethoven oli helilooja ja ühtlasi mõtleja. Avar vaimline silmaring, literatuuri tundmine, saatuse surve all väljakujunenud selge ilmavaade, kaasaja seitskonna meeleolude ja sotsiaalsete hädade mõistmine — need kõik olid Beethoveni isiku omapärased jooned, mis aitasid teda muusikas lahendada sügavaid psühholoogilisi ja filosoofilisi probleeme, ja mis kujundasid tema loominguga põhimõtte kokkuvõetult järgmiseks:

Vabadus, mis on saavutatud isikliku jõupingutusega ja mida juhib sisemine hääli ja Kõrgema Olevuse tarkus.

Olles tutvunud Beethoveni loominguga põhimõttega ja teoste sisuga, me naudime tema muusikat täiel määral ja ühtlasi mõistame paremini seda, mida Beethoven just on tahtnud oma teostega avaldada.

—y.

Nurgakivipaneel uuele Rumeenia ringhäälinguhoonele. 11. okt. toimus kuningaga ja kõrgete külaliste juuresolekul Rumeenia ringhäälinguhoone pidulik nurgakivi paneel. Saatja võimsuseks on nähtud ette 150 kW. Kogu pidulik toiming anti üle Bukaresti saatja kaudu. Uue saatja asukohaks on valitud Bod, mis asub Braşovi lähedal.

Kümme käsku ringhäälingu-kuulajale

või kuidas ei tohiks kasutada oma vastuvõtjat

1. Pane oma vastuvõtja tööle kohe saatja töö algamisega ja kuule ülekanavat saatekava hoolikalt kuni lõpuni, muidu läheb sinul saatekavast mõni osa kaduma. Parem vaevata ennast kuulamisega, kui ringhäälingule midagi kinkida...

2. Kui sind lahutavad naabrist õhukesed seinad, siis ära unusta eriti pühapäeva hommik- või lõunakontserdi ajal panna oma valjuhääldaja kisama täie jõuga. See on nimelt selleks, et sinu hommiku- või lõunauinaku tegev naaber tunneks vaimustust sinu raadiost.

3. Pea alati meeles, et valjuhääldajat nimetatakse seepärast valjuhääldajaks, et see riistapuu peab alati nii valjut „hääldama“, et seda kuuleks kõik oma- ja naabermaja elanikud. Kui aga sinu valjuhääldaja ei ületa naabrite lärmid, söimamist või kisa, siis muretse omale suur, võimas dünaamiline, mis sumbutaks terve ümbruskonna kõige tugevama lärmi.

4. Kui sinu naabril on väikesed lapsed, kes peavad heitma varakult magama ja nende isa palub sind mängida natuke vaiksemini, siis ütle temale, et tunned hästi praegust politiseisadust ja keera oma valjuhääldajale peale „kõik registrid“. Kui siis naaber tunneb end sellega olevat narrituna ja ei ole sinu teguviisiga rahul, siis sõima ta läbi ja ütle, et temal pole üldse muusikast aimu ja et tema oma loll peaga tahab seda omadust ka lastele anda üle. Sina aga, kui suur muusika- ja lastesõber, katsud vanemate tahtmata neile muusikat „sisse pörutada“.

5. Kuula igal õhtul vähemalt 35 saatjat, muidu võib juhtuda, et sinul jääb mõni neist ülekanetest meelde.

6. Pea alati meeles, et mida kaugem on sinust saatja, seda sisukam on tema saatekava ja mida lähemal saatja asub, seda viletsamad on ülekaned; eriti on see maksev omamaa saatjate kohta.

7. Kui sinul on kasutamisel detektorvastuvõtja „kõrvaklappidega“, siis ära unusta neid magama minnes kuhugi lauale või aparaadi juurde, vaid hoiu neid alaliselt peas, sest ka unes võid vahel nautida taevallikku raadiomuusikat ja ülekanet. Kui aga sellest hoidmisest hakkavad kõrvad valutama, siis ära pööra sellele tähelepanu, vaid kannata välja ja lohuta end mõttega, et „muusika-märtreid“ on ka enne sind olnud maailmas.

8. Ainult ühel juhul pane valjuhääldaja vaikima ja nimelt siis, kui peetakse mingisugust loengut teemal: „Kuidas pean kuulama ringhäälingut, et saada sellest kasu“ või „Korralik raadiokuulaja“. Ole täiesti kindel, et sellised loengud on määratud vaid vähikutele ja selleks, et kuulajaid ringhäälingu-kuulamisest ära võõrutada. On kindel, et selliste loengute pidajatel pole üldse aimu „moodsast“ ringhäälingu-kuulamisest.

9. Perenaised, kui tahate saada muusikast rahuldust, siis koorige kuulamise ajal kartuleid, praadige silke, jne. See toiming peab aga sündima just siis, kui

antakse üle mõnda sümfooniakontserti või kammermuusikat, sest ainult siis võtte saada aru, kui sügavalt võib tungida muusika inimesesse. Kui aga tundub see muusika siiski veel igavana, oleks teil täielik õigus öelda, et Beethoven, Mozart või teised on muusika kirjutanud ainult muusika mittetundjatele ja vähikutele.

10. Pea meeles, et kuulamise korral pole sinu vastuvõtja millegiga ega kellegiga seotud ega ühenduses ning püüad kõik helid kinni vabast õhust. Seepärast pole sinul mingisugusi kohustusi kellegi vastu. Teiseks saavad kõik stuudios esinevad isikud nii-kui-nii palka ja sinul pole nendega mingisugust tegemist. Seepärast ära tunne muret kasustumaksu tasumise asjus; ära tee sellest väljagi, sest raadio kontrolörid, „jänese“ nimetused, aparaatide konfiskeerimised ja kõiksugu trahvid on avaldatud ainult lollide hirmutamiseks. Kui aga juhtub, et sinu käest nõutakse kasutamisluba, siis ütle kontrolöridele, et sina ennast nii kergesti püüda ei lase ja seleta selgel sõnal, et ega sina pole selles süüdi, kui mingisugune heli tungib sinu traadi kaudu vastuvõtjasse. Ütle veel, et las' ringhääling juhib oma ülekandeid ainult selliseile kuulajale, kelle käest on saadud mingisugust kasutusmaksu. Sinule pole neid ülekandeid vaja, sest kuuled ainult Saksa, Prantsuse, Inglise ja teisi maid, sest sealt on kuulamine maksuta ja keegi sealt juba siis maksu nõudma ei tule.

Kui oled lugenud läbi kõik need 10 käsku, siis mõtle järele, kellele on nad kirjutatud ja kas oled ka üks neist sinatseist, kes ringhäälingut niiviisi kasutavad.

Onu X.

Poola talvehooaeg. Poola ringhäälingusaatja talvine mängukava algas juba septembris ja kestab kuni märtsini. Selleks ajaks on eeskava kestvust tunduvalt suurendatud. Pühapäeviti saadetakse näiteks vahetpidamata 14½ tundi. Umbes 60% sellest ajast võtab oma alla muusika. Eeskujulik Varssavi filharmoonia-orkester annab kolm kontserti nädalas, ja nimelt pühapäeval, neljapäeval ja reedel. Terves Euroopas tuntud Copini klaverikontserdid, mis on paljudes kuulajates leidnud sooja vastuvõtu, jätkuvad korrapäraselt ka eeloleval hooajal. Kontsert kantakse üle mitte pühapäeval, nagu möödunud aastail, vaid iga kolmapäeva õhtul.

Kavatsusel rahvusvahelised raadiohäirete kõrvaldamise määrused. Budapestis asetleidval telefoni-kongressil on Braillard, Brüsseli raadiotalituse direktor ja „Union Internationale“ tehnilise komisjoni president seletanud mõningaile ajakirjanduse esindajale, et tal on praegu tõsine kavatsus rahvusvaheliselt maksvate raadiohäirete vastu võitlemise määruste väljatöötamine.

Tehniline kirjast

BBB Narvas. 1) Küsitud artiklite seeria on ilmunud „Raadios“ nr. 167, 168, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 184. 2) Küsitud harund läheb kas eksponentsiaalambi võre või selle potentsiomeetri külge. On ka veel teisi lülitusviise, mis keerulisemad. 3) Loomulikult saab, muutes vastavalt lülitust. 4) Lühilaine jaoks määratud antenni pikkus oleneb antenni tüübist. Kui Teil on nn. „Zeppelin-antenn“, siis võetakse ülemise horisontaalosa pikkus umbkaudu 10 m. 5) Dünaamiline valjuhääldaja vaevalt sobib tarvitada mikrofonil asemel siis, kui ergutus on võetud aladajast või alalisvoolu võrgust. Teine asi on, kui ergutus on võetud akust. Vastasel korral ei

saa vabaneda võrgumürast saatjas. 6) Väljumistrafo arvestuskäik ilmus „Raadios“ nr. 99, 100, 101. 7) „Elektri-ajanäitajate“ ehituskirjeldus ilmus „Raadios“ nr. 162, 166, 167, 170. Ehituskirjelduse lõpp ilmub lähemal ajal, niipea kui vajalikud üksikosad tulevad müügile.

P. L. Aesoo. Anoodpatarei kiire tühjenemine võib sündida normaalkorras vaid siis, kui on tekkinud juhulik lühiühendus, või on muutunud kõlmatuks võre eelpinge patarei. On tõenäoline, et ostetud taskulambi patareid olid halvad. Korralikud elemenditöösturid panevad tavaliselt oma patareidele valmistamise tähtaja peale. Mõni neist teeb aga seda oma erakoodi järele,

miiline on kõrvalisele isikule teadmata. Seepärast ei saa ka elementidele märgitud numbrite järele lugeda välja elementide vanadust.

E. R. Jõhvis. 75-ruutmillimeetrilise põiklõikega (vähem kui 1 ruutsentimeeter?) südamikule on võimata kerida sarnaseid mähiseid peale, nagu Teie soovite. Transformaatori südamiku põiklõige sellise trafo jaoks peaks olema vähemalt 500—600 mm² (5—6 cm²). Või eksisite Teie oma mõõtmisega? Kas polnud südamiku põiklõige mitte 750 mm² (7,5 cm²)? Kui Teie kirjutate meile öienduse, siis korraake soovitud mähiste andmeid. Meie vanu ja korra vastatud kirju ei hoia alal.

Abonent nr. 7777. 1) Viga võib olla ainult ehitajas, mitte ehituskirjelduses. Selle aparaadi kohta oleme sadandeid kiidukirju saanud ja ehituskirjelduse jaoks ehitatud vastuvõtja töötab praegu veel väga hästi. Meil on tõesti võimata Teie kirja järele otsustada, kus peitub viga. 2) Jootmisvedelikud on kõik happeidsisaldavad. Kõige parem on kasutada jootmisrasva, mida saab osta igast raadioärist. 3) Abivõre tuleb ühendada selle ühenduse külge, mis omavahel liidab kahte anoodpatariiks määratud taskulambi patareid.

Narva. 1) Küsitud vastuvõtja ehituskirjeldus on praegu veel täiesti kõlbulik ning töövõimeline. Võite julgesti ehitada selle järele. 2) Tselluloid ribad asemel võivad olla väga hästi muust materjalist, isegi kuivast, lakiga kaetud puust. 3) Iga aparaadi kohta maksab üldreegel — mida pikem ja kõrgem antenn, seda võimsam vastuvõtt, kuid seda halvem selektiivsus. Sobiv keskmine pikkus võiks olla 20—30 m. 4) Peakulajas kõik suuremad ja kuulavamad Euroopa saatjad, valjuhääldajas vaid 7—8. 5) ML2 kõlbab mõlemasse astmesse. 6) Hädakorral kõlbab ka 2000-oomiline. Võite ka valmistada ise k.-s.-paispooli, kerides sõrmejämeduse papptoru peale sektsioonidena 0,1 mm laktraati 200 kuni 300 keerdu. Selline paispool on kõige parem. 7) Viimasel ajal minnakse vist lõpulikult üle 2-voldi-

sele patareiküttele, kõik tuetüübilised lambid valmistatakse ainult 2 voldi jaoks. Loomulikult on siis ka 2-voldilised lambid sama võimsad kui 4-voldilised. 8) ML2-küte 2 volti, anoodpinge 60—150, tõus 1,5, sisetakistus 18 000, võimendustegur 27. Teiseks lambiks on parem võtta L21 — küte 2 V, anoodpinge 100—150 V, tõus 1,8, sisetakistus 8900, võimendustegur 16.

Nõitrodoon. 1) Varivõrelambiga vastuvõtja jaoks loomulikult ei kõlba poolid, mis on määratud neutrodüünile, juba seepärast mitte, et neil puudub üks (neutraliseerimise) mähis. Neutrodüüni jaoks peavad poolid olema valmistatud eriti hoolikalt ja täpselt, nende ehituskirjeldust on võimata anda kirjastis, see viiks liiaks pikale. Parema vaadake nende ehituskirjeldust ja andmeid R. Neudorfi Raadioharrastaja käsiraamatust. 2) Saadatud skeem on õige, kuid neutrodüün on juba nüüd vananenud ja ka isehitamiseks kaunis raske. Parema valige endale mõni moodsam skeem varivõrelambiga. Kui Teie tahate läbi ajada lihtsamalt ning väikese patareikuluga, siis ehitage vastuvõtja „Radio“ nr. 155 ja 156 järele Teil olemasolevatest osadest. Tagajärg on kindlam kui vana neutrodüünile elu sissepuhmine. 3) Philipsil pole lampi H406 — see peab olema Valvo lamp. H406, A409 ja RE084 kõlbavad esimesesse ja kolmandasse astmesse, B406 viimasesse. Teise astmesse tuleb võtta Teie skeemi järele mõni takistustest sidestuse lamp: A425 või RE034. Davidovi skeemi sobivad esimesed kolm teise astmesse, B406 kolmandasse ja esimesesse samuti vaid A425 või RE034.

R. T. Tallinnas. Elektri jootmiskolvi ehitusõpetus ilmus „Raadios“ nr. 138 ja 139. Ehitamiseks täiesti kõlbulik ja kerge, suudab omadusilt täiesti võistelda välismaa kolvidega. Võime kindlasti soovitada.

Väljaandja: Uleriiklik Eesti Raadioühing
Vastutav toimetaja: L. Mühlbach

Soedsail tingimusil ostate
MALESTUSSAMBAID
A·ED·JURGENSI
JUURES
KAUPMEHE T·7·TALLINN·
ASUT·1851

Th. JEGOROV
Ostab kõrge hinnast eest kuld-, hõbedat ja valgeid pandimaja kvittungeld. Müüb odava hinnaga kuld- ja hõbeasju ning jaulatussõrmuseld. Tellimiste ja paranduste vastuvõtmine kuld- ja hõbeasjade peale.
Tähelepanu! 28 Mürivahe 28 Tähelepanu!
Urla maja

Auru-värvimise, dekateerimise ja keemilise puhastuse tööstus
„UNION“
TALLINN, V. Karja 1, tel. 444-95 (Passashi hoovis)
Töö korralik Hinnad odavad

Kivitrükikoda J. Männik
Tallinnas, Soo 23, tel. 436-86
Valmistab igasugu värvilisi trükitoide paberil
Töö kiire ja korralik / Hinnad vastutulelikud

Arcturus
raadiolambid

Raadio Condensor Co. pöörkondensaatid.
„Polymet“ elektrolüütilised kondensaatid.
„Jensen“ valjuhääldajad.
„Audiola“, „Zenith“ ja „Crosley“ raadiovastuvõtjad 15—2000 meetri pikkusele lainele
soovitab eelolevaks hooajaks soodsate hindadega

TALLINN,
S. Karja 19/2 **K. Loik**
Telefon 446-01 ja 469-11